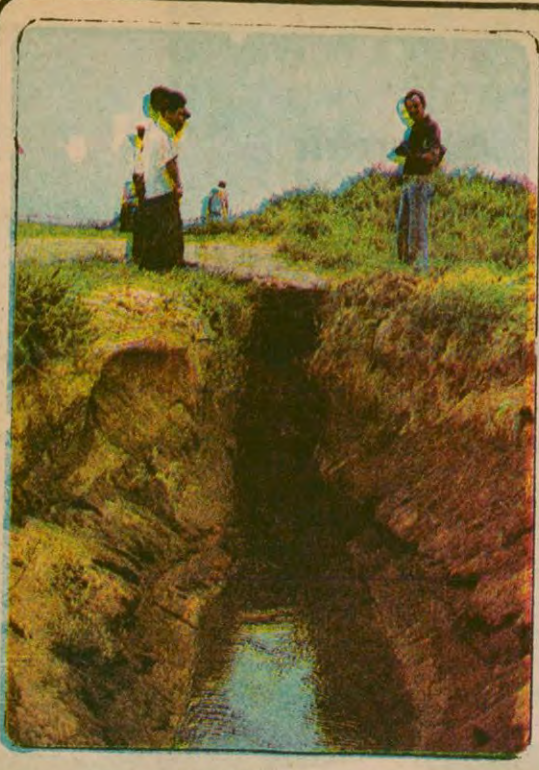

Iran halkı
çoşkun bir sel gibi
Hemedan'da 120 bin kişi
Şah'a karşı yürüdü
3. sayfada

AYDINLIK UYGURLAR VE
KAZAKLAR ARASINDA

**Çöl gülü:
Hong Lui-hu**

8. sayfamızda

ÇİĞLİ OLAYI SÜİKASTTIR

**Bilirkişi
Raporu
doğruluyor:**

Halkçı Parti Genel Başkanı Orhon:
"Kontrgerillanın Kıbrıs'taki faali-
yetleriyle ilgili bir dizi olay tes-
bit ettik."

Kontrgerilla konusu Kıbrıs Türk Meclisinde bugün ele alınıyor

**Kıbrıs-MHP ilişkileri
KOMANDOLARIN KIBRIS'A
GEÇİŞİNİ ERDEMLİ
ÜGD BAŞKANI İLE
BİR SİVİL POLİS PLANLIYOR**

Kıbrıs Enformasyon Müdürlüğü
MHP' lilerin üssü

Yazısı beşinci sayfamızda

● Denktas'ın partisi
iddiaları reddediyor

LEFKOŞE (AA)
Federe Meclis'te
"UBP-MHP ilişkileri ve
Kontrgerilla" konusun-
daki görüşmeler bugün
öğleden sonra başlıyor.
40 sandalyeli Meclis'te
Kontrgerilla konusunda
sert tartışmalar yapıl-
ması bekleniyor.

ORHON'UN
AÇIKLAMASI

Bu arada Halkçı Parti Genel Başkanı Alper Orhon, Kıbrıs'ta Kontrgerillanın faaliyetleriyle ilgili bir dizi olayı saptadıklarını ve bunu konu Meclis'te ele alınırken açıklayacaklarını söyledi. Orhon, "Meclis'teki genel görüşme sırasında hükümete Kontrgerilla ile ilgili bazı önerilerimiz olacaktır" dedi. (Devamı Sa. 7, Sü. 10'da)

**IMF Avrupa
Bankası Başkanı
Ankara'ya geldi**

ANKARA (ANKA)
Uluslararası Para Fonu'nun (IMF), Avrupa masası başkanı L.A Whitton, beraberinde bir yarı dimesiyi birlikte dün sabah Ankara'ya geldi. Maliye Bakanlığı'nın çağrılısı olarak Türkiye'ye gelen Whitton, yarı dimesi ile birlikte Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ile görüşti. Görüşmeye Maliye Bakanlığı Hazine Genel müdürlerinden Ayşel Öymen ile Çetin Hacıoğlu da katıldı.

Verilen bilgiye göre, Fon'un Avrupa masası başkanı Whitton'a Kasım ayı ortalarında yapılacak Türkiye-IMF görüşmeleri öncesinde Türkiye'nin "istikrar Programı" konusunda bilgi verecek, aynı zamanda Kasım ayı başında Fon'a (Devamı Sa. 7, Sü. 10'da)

**İşkenceci avukat
Küçüktaşkırer'in
Barodan ihracı
Adalet
Bakanlığının
onayına sunuldu**

ANKARA (ÖZEL)
Türkiye Barolar Birliği Yürütme Kurulu işkenceci ve MIT ajanı avukat Necdet Küçüktaşkırer'in İstanbul Barosundan atılmasıyla ilgili kararını reddetti ve bununla ilgili kararını onaylanmasına için Adalet Bakanlığına yolladı. Hatırlanacağı üzere gazetimiz Avukat Necdet Küçüktaşkırer'in 12 Mart döneminde işkence yaptığını belirleyen ortaya koymuş, İstanbul Barosu da Küçüktaşkırer'in avukatlık kanununa aykırı davranışları nedeniyle (Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

Korutürk: "AP büyüklüğü ölçüsünde huzura katkıda bulunmalıdır"

BASYAZI

**Demirel'in
aslanları**

Demirel AP kongresinin son gününde yaptığı konuşmada "1973 Seçimlerini aslanın ağzından aldıklarını" söylüyordu. Bilindiği gibi 1973 seçimleri 12 Mart faşist diktatörlüğünün gerilediği şartlarda yapıldı. Seçimlerin yapılması için AP ile CHP, işbirliği yaptılar. Böylece 12 Mart'ın faşist paşalarının karşı çıkmasına rağmen Sıkıyönetim kaldırıldı, seçimlere gidildi.

Demirel ağzından seçim kurtarıldığını söylediği "aslanlar" la bugün kol kola. 12 Mart faşist zülmünün baş elemanlarından Faik Türünler, Ali Elverdi'ler AP'nin bugün önde gelen sözcüleridir. Hatta Faik Türün, Demirel'in listesinden AP kongresinde en çok oyu alarak Genel İdare Kurulu üyesi oldu.

Kongrede AP tabanının değişiklik isteği seçim sonuçlarına yansımada. Tam tersine eski yönetim içinde yenileşmeden yana olan bazı yöneticiler bile tasfiye edildiler. Şu anda yenilik isteyen, MHP ile işbirliğini reddeden bir tabana rağmen seçilmiş bir AP yönetimi var. Kongre sonrası AP'nin manzarası budur.

Demirel son kongrede bir yanına 12 Mart'ın Kontrgerillacı "aslanlarını" öte yanına da MHP ile işbirliğini yürüten ve MC'nin mimarı Bilgiç'leri, İsmet Sezgin'leri aldı. Son AP kongresi Türkiye'nin kapılarını sosyal-emperyalizme, açan, Türkiye'nin başına birçok belanın sarılmasında önemli roller oynayan kişileri eskisinden daha çok oy vererek işbaşına getirdi.

Şimdi ne olacaktır? Kırat'ın eski süvariler idare edebilecek midir? Bu yönetim köşeye sıkışan MHP ile işbirliği politikasını yürütebilecek mi? Türkiye'yi sevindiren "sine-i millete dönme" nişanlılarıyla nereye kadar gidilebilecektir.

Demirel'in dün kadar işbirliği yaptığı ve yükümlüsüne hizmet ettiği kurt zor durumdadır. Her geçen gün Türkiye'ni aleyhine işliyor. MHP tabanında dağılma belirtileri görülmektedir. Bu arada AP tabanının MHP'ye duyduğu tepki de artmaktadır. İki süper devlete karşı bağımsızlık teği AP saflarını da etkilemekte ve sosyal-emperyalist tehlikeye karşı uyumculuk gelişmektedir.

Önümüzdeki dönem AP yönetimi ile AP için gelişen yenileşme isteği mutdaka çatışacaktır. Son kongre bu çelişmeleri daha da şiddetlendirecektir. (Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

Aydınlık

MHP YANLISI HERGÜN GAZETESİ A. OĞUZHAN CENGİZİN
AKIL HASTASI OLDUĞUNU İDDİA ETTİ.

● Eski Bornova Kaymakamı, "olayın basit bir kaza" olduğunu iddia ederken, bilirkişi Müjdat Güneşer, "tüfeğin kazansız patlaması imkansızdır" diyor

● Mahkeme Menemen eski Savcısının Ecevit'i "öldürmeye teşebbüs" gerekçesini benimserse dava Ağır Ceza Mahkemesine intikal edecek

Türk-İş Yönetim Kurulu Raporunda DiSK'le işbirliği eğilimi ağırlıkta

ANKARA (ANKA)
Türk-İş Yönetim Kurulunun iki gün sürecek toplantısı bugün saat 10'da başlıyor. Bundan önceki toplantı uyarınca oluşturulan komisyon çalışmalarının dün akşam tamamlanması ve hazırlanan raporun bugün Yürütme Kurulu toplantısında tartışılacağı belirtildi. Hazırlanan raporda, öncelikle DiSK-Türk-İş eylem birliği konusunun ayrıntılarıyla incelendiği öğrenildi. Bu konuda işbirliği eğiliminin ağırlık kazandığı, ancak şiddet olayları karşısında DiSK'le yapılacak işbirliği için bazı koşullar belirtildiği ifade edildi. (Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Kis ağzı yıkım

Kuvayi Milliyeçi 79'lük dede "mükafatımız buymuş" diyor.

Fıstıkağacı'nda evleri yıktırılanlar:

**"Hükümet bize
oturacak yer, çalışacak
iş gösterecek"**

ŞENOL KONUKÇU

Üsküdar Fıstıkağacı Berberoğlu sokakta, bundan beş sene önce yapılan dört ev, geçenlerde yıkıldı. Yıkılan evlerde çocuk-çocuk toplam 25 kişi kalyordu. Polis nezaretinde Belediye ekiplerince balyoz ve kazmalarla yıkılan evlerin sahipleri simdi, yıkımdan kalan birikimlerle dört duvar çeviriş üstünü de naylonla örtterek başlarını sokacak bir yer yaptılar. (Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

İZMİR (ÖZEL)
CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in 5 Haziran 1977 seçimleri öncesi İzmir'e gelişinde Çiğli'de yapılan suikast teşebbüsü ile ilgili davanın duruşması 27 Ekim Cuma günü Menemen Asliye Ceza Mahkemesinde yapılacaktır.

Menemen Savcısı Nazım Karaarslan olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü tüm ifadeleri ile bazı delillerin toplanmakta olduğunu belirtti ve davanın niteliğini duruşma sonunda saptanacağını söyledi. **BİLİRKİŞİ RAPORU:** "TÜFEĞİN KAZARA ATEŞ ALMASI İMKANSIZDIR"

Bilindiği gibi Çiğli Suikasti Davası İzmir Valisi ve Emniyet Müdürü başta olmak üzere bazı yetkililer tarafından saptırılmaya çalışılmış, olaya (Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

**Köy-Koop'daki
Moskova yanlıları
görevlerinden
alındı**

ANKARA (ÖZEL)
KÖP-KOOP Yürütme Kurulu içerisinde İGD'ye yakınlığıyla bilinen CHP Adana milletvekili ve Adakobirlik Başkanı Necdeti Tarhan, Başkan Acağöl Kooperatifler Birliği Başkanı Tuncer Ergiler, Tasköbirlik Müdürü ve Konya Kooperatifler Başkanı Sinan Afsaroğlu, Tokat Kooperatifler Birliği Başkanı Selahattin Kök Köp-Koop Genel Merkezi Yürütme Kurulu üyeliğinden alındılar.

Adı geçen kişilerin Yürütme Kurulu üyeliğinden dışarıya dair bildirim Köp-Koop Genel (Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

SİNE-i MHP

AP Kongresinde, gerekirse Sine-i millete dönme kararı alındı. Arkasından MHP yanlısı gazetelerde bu karara bir övgü, bir övgü sorulmayınca.

Anlaşılan AP Kongresinde "Sine-i millete" değil, "Sine-i MHP"ye dönme kararı alınmış.

NIŞANCI

OMUZDA TÜFEK, ELDE ÇAPA DEMOKRATİK KAMBOÇYA

**MEHMET
ATABERK
NURİ
ÇOLAKOĞLU**

■ Vietnam saldırısını yaşayan köylüler:
"Yaşlıları ağaçlara bağlayıp süngüyle öldürdüler,
güçlü kuvvetli gençlerin kafalarını uçurdular,
kadınlarımızdan yüzlersinin ırzına geçtiler"

■ Sovyetler Birliği, Vietnam'ın her türlü yönetim kademesine danışmanlık yapıyor

PAZARTESİ BAŞLIYORUZ

FIKİR MEYDANI

Giriş

Türkiye'den İsveç'e göç 1960 yıllarında başladı. Genellikle İç Anadolu Bölgesinden büyük öbekler halinde göç eden Türkiyeli işçilerin sayıları 15 bini bulmaktadır. İsveç Devlet İstatistik bürosundan edindiğim bilgilere göre bu sayının %25 ini Kürtler ve Süryaniler oluşturmaktadır.

Türkiye'de küçük toprak sahibi olan Türk vatandaşlarının öğrenim görmeyenleri aralarında ki okuma yazma bilmeyenlerin sayılarında artış görülmektedir. Özellikle kadınlar arasındaki okuma yazma bilmeyenlerin sayısı %50'nin üzerindedir.

Yepyeni bir dil ve kültürle karşılaşan Türk vatandaşlarının konuşmaları dil de yaşama biçimleri ve giyimlerine koşut olarak değişmektedir. Özellikle ikinci kuşak (ilk gelenlerin çocuklarının) konuştuğu Türkçe pek anlaşılır türden değildir.

Zamanında almayan önlemler, on sekiz yıldan sonra ilk kez bu yıl her iki hükümetin eğitim yetkilileri tarafından görüşülme başlanıyor. Fakat na yazık ki aradan geçen bu zamanda YARIM DİLLİ bir kuşak yetişmiş bulunuyor. (1)

İsveç Halk Okullarına devam eden göçmen çocuklarına haftada iki saat anadillerinde öğrenim görme olanağı yıllar önce sağlanmış olmasına karşın bu iki saat velilerin isteğine bırakılmıştır (2). Öğrenci, eğer velisi isterse anadilinde iki saat ders görme olanağından yararlanabilmektedir.

Bugün İsveç'te 54 ayrı dilde anadil dersi verilmektedir. İsveç hükümetinin konuşma dilinin görsel, iki dilin (örneğin Türkçe ve İsveççe) İsveç vatandaşlarının ortaya çıkarılması doğru değildir.

Bu araştırma, konuşma dilinin ön çalışması. Derinleşmeye çalışacak bir araştırmacı kimi konularda daha etkili bilgilerin ortaya çıkmasına ve alınacak önlemler konusunda yetkililere fikir verilmesine olanak tanıyacaktır.

Bu yazıda, İsveç'de bulunan Türk vatandaşlarının konuşmaları Türkçede oluşan değişikliklere değinecek ve gün geçtikçe sayıları artan İsveç sözcüklerinin geniş çapta kullanılmalarını nedenlerini araştıracağız.

Türkiye dışında çalışan vatandaşlarımızın sayıları 1 milyonu geçmektedir. Yurd dışına işçi akımı başladığından bu güne dek kaç yarımlı dilli çocuk yetişti bilmiyoruz. Yazında değiştirdiğimiz konular, Batı Almanya, Fransa vb. ülkelerinde konuşulan Türkçe için de en azından biçim açısından geçerlidir.

Yabancı sözcüklerin kullanılması nedenleri

Bir dilin, yabancı sözcüklerle dolmasın nedenlerini kimi bilim damaları o dili konuşanların gösterdiği merakına bağlarlar, diğerleri bir dilin öbür dile oranla fakir oluşunu öne sürmektedir. Bu tür duygusal yaklaşımların yanı sıra, konuşma dilini geliştiren ve yabancı dillerle ilişkiyi kurduğu alışveriş sonucu ya da 'Kültür kaynaşmasının vazgeçilmez sonucu' gibi fikirleri ortaya koymuşlardır. İsveç'de konuşulan Türkçenin içinde bulunduğu duruma en uygun kuram, NILS HASSELMO'nun ortaya koyduğu 'Basamak Dil' kuramı:

İsveç'te konuşulan Türkçenin geleceği ve bugünü (1)

Yavuz Çağatay Çekirge

NILS HASSELMO (Bak. kaynakça), bir yerden başka bir yere göç eden öbelerin, yeni topluma ayak uydurabilmek için konuştukları dilde bilinçsiz olarak neden oldukları değişimin ikinci kuşağına yeni dili öğrenmesinde bir basamak oluşturmaktadır. Etnik öbek içerisinde ya da aile içerisinde kullanılmayan kavramları anadilinde öğrenme olanağı kalmayan konuşucu, dil değişimi sırasında İsveç sözcükleri aynen alıp kullanılmaktadır. Öte yandan, (5) numaralı örnek diğerlerinden daha değişik bir nedenle kullanılmaktadır. Konuşucu anadilindeki karşılığı bilmediği halde burada İsveç sözcük kullanılmaktadır.

(6) Bu hafta sjukassa yapacağım. Hastalık sigortasından para almak.
(7) Firsücking'i çok pahalı bir araba.
-Sigorta-
(8) Hangi daghem'e gidiyor seninki?
-Çocuk yuvası-
(9) Centruma gidip gelişim yürü. -Çarşı, merkez-

(10) Tvatstugada anahtarını unutmuş -Çamaş. nane-
(11) Körkolu var mıymış? ...Ehliyetsin?
(12) Greklanditların ordan aldım. -Yunanlıların-

(13) Asyri ler tilstand almışlar. -Süryaniler, oturma izni-
(14) Finlanditların arabası çalınmış. -Finli-
(15) Slöjd dersine girmeyi sevmiyorum. -El işi-

(6-15) örneklerinde, konuşmacının çok değişik bir bildirişim ağı içinde bulunduğu anlaşılmaktadır. Köy toplumunun sık sık kullandığı terimler, endüstri toplumunda kullanılmamaktadır. Artık kurumlar vardır. Yepyeni bir toplum düzenidir karşılıklı. Konuşmacının kelime hazinesi, yeni kavramlarla genişlemiştir. Konuşmacı, doğal dil ortamından uzakta olduğu için, dil yetisini geliştirme olanağı bulamamaktadır. (7, 8, 11, 12, 13, 14, 15) örneklerinde kullanılan sözcüklerin, Türkçe karşılıkları vardır ve yaygın olarak kullanılmaktadır. Konuşmacının dil yetisini besleme kaynakları tıkalı olduğundan (radyo, tv, gazeteler, vb.) yeni kavramları ana dilde öğrenme olanağı ortadan kalkmaktadır. Etnik öbek içerisinde üç aşığı beş yukarı herkes aynı durumda bulunduğu için de bildirişim yabancı sözcüklerin etkisiyle kısıtlanmaktadır.

B- Konuşucu, o anda içinde bulunduğu ortama ve çevrede bulunan kişilere göre bildirişim kurmaktadır.

(1) Şu karşındaki kız çok vacker. -Güzel, alımlı-
(2) Julde landet gidiyoruz. - Noel, yazlık ev-
(3) Çok tråkig filmi canım. -Can sıkıcı-

(4) Treskor alamaya gittiydik. -Tahta ayakkabı, sabo, takunya-
(5) Gelip çalıştım yere hülsa pa'yapalım. -Ziyaret-

Yukarıda aldığım (1) ve (2) numaralı örnekler, konuşmacının daha baştan İsveççe kullandığını göstermektedir. Ağzılar arasındaki toplumsal ayrılıklar konuşmacıyı bilinçsiz olarak İsveççe konuşmaya itmektedir. (3, 4, 5) numaralı örnekler, konuşmacının

İsveççeyle Türkçe arasında nasıl bocaladığını göstermektedir. Konuşucu anadilinde karşılığı bilmediği sözcükleri aynen alıp kullanmıştır (3, 4). Konuşucunun sözcük hazinesi İsveççe sözcüklerle genişlemektedir. Etnik öbek içerisinde ya da aile içerisinde kullanılmayan kavramları anadilinde öğrenme olanağı kalmayan konuşucu, dil değişimi sırasında İsveç sözcükleri aynen alıp kullanılmaktadır. Öte yandan, (5) numaralı örnek diğerlerinden daha değişik bir nedenle kullanılmaktadır. Konuşucu anadilindeki karşılığı bilmediği halde burada İsveç sözcük kullanılmaktadır.

(6) Bu hafta sjukassa yapacağım. Hastalık sigortasından para almak.
(7) Firsücking'i çok pahalı bir araba.
-Sigorta-
(8) Hangi daghem'e gidiyor seninki?
-Çocuk yuvası-
(9) Centruma gidip gelişim yürü. -Çarşı, merkez-

(10) Tvatstugada anahtarını unutmuş -Çamaş. nane-
(11) Körkolu var mıymış? ...Ehliyetsin?
(12) Greklanditların ordan aldım. -Yunanlıların-

(13) Asyri ler tilstand almışlar. -Süryaniler, oturma izni-
(14) Finlanditların arabası çalınmış. -Finli-
(15) Slöjd dersine girmeyi sevmiyorum. -El işi-

(6-15) örneklerinde, konuşmacının çok değişik bir bildirişim ağı içinde bulunduğu anlaşılmaktadır. Köy toplumunun sık sık kullandığı terimler, endüstri toplumunda kullanılmamaktadır. Artık kurumlar vardır. Yepyeni bir toplum düzenidir karşılıklı. Konuşmacının kelime hazinesi, yeni kavramlarla genişlemiştir. Konuşmacı, doğal dil ortamından uzakta olduğu için, dil yetisini geliştirme olanağı bulamamaktadır. (7, 8, 11, 12, 13, 14, 15) örneklerinde kullanılan sözcüklerin, Türkçe karşılıkları vardır ve yaygın olarak kullanılmaktadır. Konuşmacının dil yetisini besleme kaynakları tıkalı olduğundan (radyo, tv, gazeteler, vb.) yeni kavramları ana dilde öğrenme olanağı ortadan kalkmaktadır. Etnik öbek içerisinde üç aşığı beş yukarı herkes aynı durumda bulunduğu için de bildirişim yabancı sözcüklerin etkisiyle kısıtlanmaktadır.

B- Konuşucu, o anda içinde bulunduğu ortama ve çevrede bulunan kişilere göre bildirişim kurmaktadır.

(1) Şu karşındaki kız çok vacker. -Güzel, alımlı-
(2) Julde landet gidiyoruz. - Noel, yazlık ev-
(3) Çok tråkig filmi canım. -Can sıkıcı-

(4) Treskor alamaya gittiydik. -Tahta ayakkabı, sabo, takunya-
(5) Gelip çalıştım yere hülsa pa'yapalım. -Ziyaret-

Yukarıda aldığım (1) ve (2) numaralı örnekler, konuşmacının daha baştan İsveççe kullandığını göstermektedir. Ağzılar arasındaki toplumsal ayrılıklar konuşmacıyı bilinçsiz olarak İsveççe konuşmaya itmektedir. (3, 4, 5) numaralı örnekler, konuşmacının

- kıcı-
(4) Tunnelbanayla, giderken... Metroro-
(5) Begagnad bir bil aldım. Kullanılmış, araba-
(6) Lögenhet bulamıyorsun memlekette. -Aptartman katı-
(7) Hörru, ne tänka på yapıyorsun? -Baksana, düşünmek-
Söyleşi yapılarak çevrede İsveççilerin bulunması konuşmacının yarı bilinçli yarı bilinçsiz olarak İsveççe sözcükleri kullanmasına neden olmaktadır. İsveç'te kahve, lokanta, vb. gibi yerlerde genel bir sessizlik göze çarpmaktadır. Türkiye ya da Akdeniz ülkelerindeki insanların birbirleriyle daha fazla konuştuğu bir gerçek. Bu nedenle Türkiyeli, sessizliğinde verdiği bir itilimle kullandığı İsveççe sözcüklerin sayısını artırmaktadır. Böylelikle çevreden söze karışacakların olabileceğini var sayan konuşmacı, konuşmasını çevreye göre değiştirmektedir.

C- Konuşmacının yaşına bağlı olarak değişen yabancı sözcük kullanımı.
(8) Hej då. -Hoşçakal-
(9) Var är nu då. Şimdi ne olacak-
(10) Ska vi leka? -Oyun oynayalım mı?-
(11) Magister ne dedi? -Öğretmen ne dedi?
(12) Mamma juise istiyorum? -Anne portakal suyu istiyorum.-

Notlar:
(1) YARIM DİLLİLİK:
Çok dilli bir ortamda ya da daha başka hoşalardında dil yetisini edinmemiş kimlerin içinde bulunduğu durum.
Dünyanın dört bucağında yarım dilli olarak yetişen çocuklar konusunda raporlar hazırlanmaktadır. Bir dilin öbür dile oranla daha az prestiji olması, siyasi nedenler çocukların doğal dil gelişimlerini hiç bir dilde tamamlamamasına neden olmaktadır.

Yarımlı dil olarak nitelendirilen bir çocuğun düşünme ve kavramlaştırma ya da duygusal aksaklıklar gösterdiği bir çok bilim adamı tarafından kanıtlanmıştır.
Kimi dilbilimciler ÇİFT YARIM DİLLİLİK durumundan söz etmektedirler. Yarım dilli olarak yetişen çocuğun kültürel kişiliğinin ve anadil duygusunun da gelişmediği, giderek toplumsal yönden sakat bir bireyin ortaya çıktığı söylenmektedir.

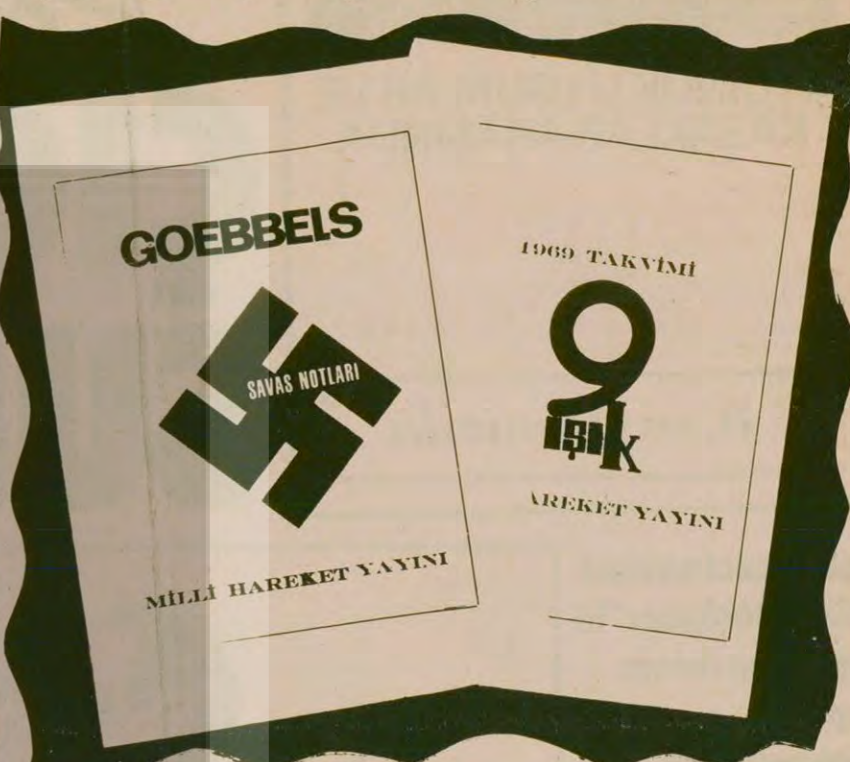
Genellikle çok kültürlü ülkelerde ortaya çıkan bu duruma ülkemizde de rastlanmaktadır. Örneğin Türkiye'de sekiz milyon Kürt yaşamasına karşın Kürtçeyi konuşamayanlar başta olmak üzere.
(2) İSVEÇ HALK OKULLARI:
İsveç'te temel öğrenim adı altında ilk ve orta öğrenim dalları bir araya toplanmıştır. Temel öğrenim dokuz yıl olup, zorunludur.

Türkiyeli göçmenlerin çocukları, yaşlarına göre sınıflara yerleştirildikten sonra bir yıl ya da üç yıl hazırlık sınıflarına katılmaktadırlar.
İsveç halk Okullarında sınıfta kalmak yaktır. Her göçmen çocuğunun haftada iki saat ana dilinde öğrenim görme hakkı vardır. Ana babalar, çocuklarının daha çabuk İsveççe öğreneceklerini düşünerek bu iki saat öğrenimi gereksiz bulmaktadırlar.

İsveç Hükümetinin çıkardığı kanuna göre, anadil derslerine katılmak zorunlu değildir. (Devam edecek)

Aydınlık meclisi Türkes'e soruyoruz bu da mı tertip?

HITLERİN PROPAGANDA NAZIRI GOEBBELS'İN İkinci Dünya Savaşının en tehlikeli günlerinde kaleme aldığı hatıraları: SAVAŞ NOTLARI
Derginin bu eseri beşer basılmış bulunmaktadır. 216 sayfa olan bu kitabın fiyatı 750 kurstör. (Abonelerimize 700 kurstör)

Hergün gazetesi 'DAS' kitabı için MHP'ye karşı bir tertiptir demişti. Bırakalım Türkes'in Dinamik Ana Stratejisini de bir yana, peki MHP yöneticileri, sayın Türkes, buna ne dersiniz?
"HITLER'İN PROPAGANDA NAZIRI GOEBBELS'in ikinci dünya savaşının en tehlikeli günlerinde kaleme aldığı hatıraları: SAVAŞ NOTLARI" Bir kaç sayfa daha çeviriyoruz?

Elimizdeki derginin adı MİLLİ HAREKET. Sayı 28,1968 Kasım'da çıkmış. Derginin içindeki yazılar ayrı bir konu, esas ilana bakınız: MİLLİ HAREKET YAYINININ İKİNCİ KİTABI GOEBBELS, SAVAŞ NOTLARI Tam sayfa arka kapakta basılmış ilanda bir de gamalı haç bulunuyor.

İç sayfalarda da kitabın taktimi yapılıyor:
YARIN: GOEBBELS'İN GÖREVİ NEYDİ?

AYDINLIK YAYINLARI DOĞU PERİNÇEK Bozkurt Efsaneleri ve Gerçek

2. baskı 12,5 lira
-Turancılığa ve Irkçılığa Karşı Mücadele-

Mükellef veya sorumlusunun Adı - Soyadı	Bilinen adresi	Ödeme emri Takip No.	Faruk Sevgen	Asmalı meşcit cad. 20/A	975-Y-4824 YD-666
M. Sinan Baynuik	İhlamur yolu 69-7	975-Y-4776	Yıldırım Vagarsak	Kallavi sok. 61-3	973-Y-2157 3
"	"	975-Y-4777	Vedat Özkahraman	Nergis sok. 4/2	975-Y-4825
"	"	975-YD-639	Kemal Kulluğu	Tozbağca sok. 12/2	973-Y-2159
"	"	975-YD-640	Semih Ünlü	Anaçşme sok. 3/5	973-Y-2161
Tekin Koçman	Cihangir cad. 45/3	975-Y-4778	Dimitro Tontogidis	K. Kulluk cad. 158	973-Y-2162
"	"	975-Y-4779	Muhammet Selimeik	Kahya bey sok. 2/4	973-Y-3991
"	"	975-YD-641-642	Selhattin İçer	Bursa sok. Ahududu pasajı	973-Y-3992
Jirayir İşlemeci	Refik Saydam cad.25/27	973-Y-3712	Tarik Erman	Hasnun galip sokak. 16/3	973-Y-2164
Hüseyin Nazlı Gülsevil	Tarlabası cad. 80 Kat.2	975-Y-4784	Ebein Özen	Galatasaray 38/6	973-Y-2167
Ziya Sertepe	Balyoz sokak, Erden han, 35/302	973-Y-3022	Nazif Sever	Kallavi sok. 46/4	973-Y-2168
Yusuf İğne	Sofyalı sok.18,	973-Y-3023	Kazım Şimşek	Bilurucu sok. 23	973-Y-2169
Sadık Kapıcıoğlu	Meşelik sok. 14	974-YD-150	Ziya Karabal	Feridiye cad. Çaylak sok.9	975-Y-4835
Salom Bekyan	Kallavi sok.36	973-Y-2119	Şevket Celasun	Ahududu sok. 17/3	973-Y-2170
Nurettin Korum	Kuloğlu sok.13-3	973-Y-3024	Remzi Öztoprak	Kaptan sok. 14	973-Y-2171
Metin İtin	Hasnun, galip sok.yıldız han K.5	973-Y-2120	Cavit İnoğlu	Meşelik sok. 22/2	973-Y-2173
"	"	975-Y-4788	Faruz Aran	Bostanbaşı 17-4	973-Y-2175
"	"	975-YD-646	Atif Alacaklı	K. Parmakkapı 12-14	973-Y-2175
"	"	975-Y-4789	Diğer Altınkarnış	Anaçşme 22/7	974-YD-155
"	"	975-YD-647	Zekeriya Atilla	Kumbaracı yokuşu, 132	973-Y-4005
"	"	975-Y-4789	Hasan Borucu	Öğüt sok. Umüt han K.3	973-Y-2182
"	"	975-YD-647	Hamdi Üzcekici	Mis sokak. 29	975-Y-4842
M.Falk Duru	Dersnazın sok.7	973-Y-2122	Kiryako Birdoğdu	Yenişehir kasap hurşit sk. 81-83	973-Y-3056
Mehmet İnci	B. Parmakkapı sok.32	973-Y-2123	Virginiko Ralos	Asker ocağı cad. 1	973-Y-2184
Ahmet Taşçı	Fınn sok. 17	973-Y-3029	Engin Yorulmaz	Kuloğlu cad. Kocağa sok. No:15	973-Y-2185
A.Okay Karmaz	İstiklal cad. 75/3	978-451-452	Muammer Zararsız	Serdar Ömer cad. 16	973-Y-3059
Metin Sur	B. Parmakkapı No:26/6	975-Y-4793	Kamil Aydemir	Tarlabası cad. 75/1	973-Y-3060
Özdemir Karaca	B. Bayram cad.26/2	975-YD-648	Ahmet Şahan	İstiklal cad. 17	973-Y-3061
Ramazana Çetin	Halas sok. 7	975-Y-4794	Hayk Poyrazoğlu	Yeni nalbant sok. 30/5	973-YD-574
Öznur Ateş	Tornacıbaşı sok.Anabala P.	975-YD-650	"	"	973-Y-3718
Hüseyin Gültekin	Yeniçarşı 32/5	975-Y-4801	"	"	973-YD-536
Sevgi Davit	Serdar ekrem sok.17	975-Y-4806	Agop Canik	Mis sokak, 26-1	973-Y-3063
Sadettin Yılmaz	Kulluğu sok. 2-A	974-YD-120	Ali Yücel Turanlı	K.Mumhane sok. 36	973-Y-2191
Feridun Urgancıoğlu	İstiklal cad. 213/607	973-Y-2138	Semi Seloğlu	Öğüt sokak ümit han. 4	973-Y-2193
Nezih Doğrusoy	Balık sok. 24	973-Y-3036	Ali Bilgin	Asmalı meşcit şahin han No: 205	973-Y-2196
Halit Sirtip	Kallavi sok. 22/4	973-Y-2141	"	"	973-YD-536
Y.orgiya Grevenduli	Kordeta sok. 120/122	973-Y-4816	Durnev Tunaselli	Siraselvilir sigorta apt.	973-Y-2197
İstavro Grevenduli	Kordela sok.120/122	975-Y-4817	Hayati Hamzaoğlu	Sakızıcağı 21/63	973-Y-2
Ziya Yeouk	Topçular cad. 24/4	973-Y-3983	Hulusi Pamuktan	Şebender sok. 7/3	975-Y-3086
İsmail Okul	B. Parmakkapı sok. 27/3	973-Y-2144	Nimet Tongemen	Cumhuriyet cad. 113	975-YD-159
Ali Gürel	Bekar sok. 16/2	973-Y-2150	Nusret Doğan	İpek sokak Albayrak han, 405	975-YD-167
Mehmet Berk	Meşrutiyet cad. 58	975-Y-4821	"	"	975-Y-3093
Hayri Coşkun	K. Yazıcı sok. 11	975-Y-4901	"	"	975-Y-3093
Osman Aydın	K. Yazıcı sok. 11	975-Y-4902	"	"	975-Y-3093

Mükellef veya sorumlusunun Adı - Soyadı	Bilinen adresi	Ödeme emri Takip No.	Ahdu du sok. 30/5	Ahu du du sok. 30/5	975-Y-4734
Ahmet Çelikbidik	Aslan sok. 35	975-Y-4691	Sakızıcağı cad. 13	Sakızıcağı cad. 13	973-Y-2091
Panayot Kalaycı	Asmalı meşcit cad. 26	974-Y-4380	Asmalı meşcit 43/1	Asmalı meşcit 43/1	975-Y-4737
Özcan Anatol	Duodular sok. 29	975-Y-4715	"	"	975-YD
Hüseyin Rauf Oklak	Siraselvilir soğançı sk. 17-7-B	973-Y-2067	"	"	973-Y-2094
İsmet Türkkol	Bostanbaşı sok. 19	973-Y-2994	"	"	973-Y-2095
Sabri Pehlivan	İstiklal cad. 30/2	973-Y-3955	"	"	973-Y-2096
İsmail Çanakçı	Dereotu sok. 41	975-YD-600	"	"	975-Y-4744
Haluk Köhhan Biçer	Anabala han K.3-302	975-Y-4717	"	"	975-Y-4745
Oral Kocaçağ	Nevizade sok. 12/7	975-Y-2070	"	"	975-Y-4748
Cahit Efe varisleri	Taksim sarayı sok.503 K.5	975-Y-4719	"	"	975-YD-620
M.Sultan Erden	Yemenici Abdullatif sk.15/A	975-YD-804	"	"	975-Y-4749
Circos Haralambos	"	975-Y-4720	"	"	975-Y-4748
Jozef Medina	Taksim cad. 39/3	975-Y-4721	"	"	975-Y-4748
İbrahim Ülger	Emlak cad. 33-A	975-Y-4722	"	"	975-Y-4748
Yılmaz Sözer	Terkos çıkması Terkos han,8	973-Y-3958	"	"	975-YD-620
Sevim Uğur	Alyon sokak, 17	973-Y-2076	"	"	975-YD-620
Fatma Altay	Sakızıcağı cad. 163	973-Y-2079	"	"	975-Y-4748
Halide Kip	Valikonuğu cad. 47	975-Y-4724	"	"	975-YD-620
Abdulkerim Arduman	Topçu cad. 14-4	974-Y-5708	"	"	975-Y-4749
Neşet İkbay	Kurdele sok. 74	975-Y-607	"	"	975-Y-4748
Temel Uçar	Ebuziya sok. 31	975-Y-4725	"	"	975-Y-4748
Karnik Sahak	Çameci feyz sok. 1	973-H-190	"	"	975-Y-4748
İsmail Göktürk	Kocağa sok. Balı apt.4/3	973-Y-3964	"	"	975-Y-4748
Nezih Eldem	Somagrır sok 12/2	975-YD-609	"	"	975-Y-4748
Fethi Efe	Çukurçşme sok. 16/3	973-Y-2084	"	"	975-Y-4748
"	"	975-YD-610	"	"	975-Y-4748
"	"	974-YD-117	"	"	975-Y-4748
Yecati Biris	Çukurçşme cad. 15	975-Y-4730	"	"	975-Y-4748
Yaşar Gök	İmam sokak, 32-2	975-Y-4729	"	"	975-YD-638
"	"	975-YD-611	"	"	975-YD-638
"	"	612-613	"	"	975-YD-638
Celal Dinç	Meşrutiyet cad. 147/3	975-YD-614	"	"	975-YD-638
"	"	975-Y-4732	"	"	975-YD-638

Beyoğlu Vergi Dairesi mükelleflerinden gelir vergisi malî denge vergisi ve cezasından borçlu olup, yukarıda adları ve soyadları yazılı şahıslar hakkında 6183 sayılı amme alacakları kanunu hükümüne göre düzenlenen ödeme emirleri bilinen adreslerinde bulunmaları delayısı ile tebliğ edilemediğinden 213 sayılı (*K.nun 103-106 no maddeleri hükümüne göre illigillerin ilan tarihinden başlayarak bir ay içinde vergi dairesine bizzat veya bilvekele müracaat etmeleri veyahut taahhütlü mektup veya telgrafla açık adreslerini bildirmeleri halinde kendilerine süre ile kayıtlı tebliğ yapılacağı bir ayın hitamında müracaatta bulunmayan ve adresini bildirmeyenler hakkında işbu ilanın neşir tarihinden itibaren bir ay sonunda tebliğ yapılmış sayılacağı ilan olunur.

Beyoğlu Vergi Dairesi mükelleflerinden gelir vergisi malî denge vergisi ve cezasından borçlu olup, yukarıda adları ve soyadları yazılı şahıslar hakkında 6183 sayılı amme alacakları kanunu hükümüne göre düzenlenen ödeme emirleri bilinen adreslerinde bulunmaları delayısı ile tebliğ edilemediğinden 213 sayılı(*K.nun 103-106 no maddeleri hükümüne göre illigillerin ilan tarihinden başlayarak bir ay içinde vergi dairesine bizzat veya bilvekele müracaat etmeleri veyahut taahhütlü mektup veya telgrafla açık adreslerini bildirmeleri halinde kendilerine süre ile kayıtlı tebliğ yapılacağı bir ayın hitamında müracaatta bulunmayan ve adresini bildirmeyenler hakkında işbu ilanın neşir tarihinden itibaren bir ay sonunda tebliğ yapılmış sayılacağı ilan olunur.

İRAN HALKI COŞKUN BİR SEL GİBİ

Hemedan'da 120 bin kişi Şah'a karşı yürüdü

TAHRAN (AJANSLAR)

İran'da, çeşitli kentlerde birçok kişinin öldürülmesi üzerine protesto gösterileri devam ediyor. Gözlemciler, olayların hükümetin kontrolünden çıkıp ve bir iç savaşın başlayabileceğini ifade ediyorlar.

● Hemedan'da 19 kişinin daha öldürülmesi üzerine düzenlenen protesto gösterilerine 120 bin kişi katıldı. Protesto gösterileri devam ederken, kentte çeşitli yerlerinde, Şah rejimine muhalif bazı kimselere ait mağaza ve işyerleri sivil giyimli kimselerin planlı saldırısına uğradı. Bu saldırıların bir tertip olduğu bildiriliyor. Yüzlerce üniversite öğrencisi de ırz dışı bir polis memurunu protesto için açık grevi yapıyor. 15 yaşında bir genç kız bulurken gözaltına alınmış ve gözaltında tutulduğu sırada bir polis memurunun tecavüzüne uğramıştı.

● Kum kentinde ise, başta din adamları ve öğrenciler olmak üzere, hükümeti protesto eden göstericilere polis ateş açtı ve gazyaşarıcı bomba kullandı. Geçen hafta, Kerman ve Hemedan kentlerinde meydana gelen olaylarda ölenler için, protesto amacıyla "Yas yürüyüşü" düzenlendi. Ancak yürüyüş sırasında göstericilere ateş açan ve gazyaşarıcı bomba kullanan polis, üç kişiyi daha öldürdü. Daha sonra, Şah rejimine muhalefet eden bazı kimselerin işyerleri vakıldı.

● Tahran'da, üniversitelerde öğrenci hareketleri devam ediyor. Üniversite öğrencilerinin bir süredir sürdürdükları bojkotlar sonucu, lise öğrencileri de Şah aleyhine gösterilere başladı.

● Hüremabad'da ise, gösteriler sırasında, göstericilere ateş ve gazyaşarıcı bomba kullanan polis, iki kişinin ölümüne neden oldu. Çok sayıda yaralı arasında da 10 tane polis olduğu açıklandı. Bu arada, Genel Valilik, Nüfus Daireleri, Pars Ajansı bürosu, Sedaret Bankasının bir sübvise mağazaları tahrip edildi.

● Hüremşah'ta, 5 bin öğrencinin gösterisi sırasında, polis öğrencilere saldırdı. Çatışma sonucu, iki öğrenci polis tarafından öldürüldü.

● Hazar Denizi kıyısındaki Gorgan kentinde ise, göstericiler sıkıyönetim ve sokağa çıkma yasağını adivararak gösterilerine devam ettiler. Sürmekte olan şiddetli protesto gösterileri sırasında, dükkanlar, resmi daireler, oteller, fabrikalar ve diğer bazı işyerleri tahrip edildi ve yakıldı. Bunlar arasında, Sedaret Bankası, Bezirganı Bankası, Oınan Bankası, İran-Japon Bankası Şubeleri, Pepsi-Cola Fabrikası, meyhaneler, Moulin Rouge ve Capri Tiyatrosu, Ferid Otelii bulunuyor.

● Abadan Petrol Rafinerisinde ise, işçilerin grevi süüyor. "İranlı Avukatlar Birliği" ve "İran İnsan Hakları ve Özgürlükleri Savunma Komitesi" ortak bir bildiri yayımlayarak, işçilerinde tanınmış bazı devrimci önderlerin de bulunduğu 32 siyasi tutuklunun derhal serbest bırakılmasını istedi.

Şah yönetimini protesto için düzenlenen gösterilerde bugüne kadar birçok kişinin öldürülmesi üzerine, milletvekili Abbas Ahbabi, Cafer Şerif İmami, hükümeti aleyhine bir görüşme önergesi verdi. Önergede, Cafer Şerif İmami yönetimine birçok suçlama yöneltiliyor. Bazı gazeteler ise, görüşme önergisini veren Abbas Ahbabi'nin, gerçekle İmami hükümeti desteklemekte olduğunu ve özellikle hükümeti yeniden güven oyu alma ve genel politikasını halka açıklama fırsatını vermek üzere sunulmuş olduğunu iddia ediyor.

Rusya ABD'den tahıl almak istiyor

1979 yılında, Sovyetler Birliği, ABD'den 15 milyon ton buğday ve mısır alacak

WASHINGTON (AA)

ABD Tarım Bakanı, Yardımcısı Dalı Hathaway, geçenlerde yaptığı bir açıklamada, Sovyetler Birliğinin 1979 yılında ABD'den 15 milyon ton buğday ve mısır satın alabileceğini belirtti.

Tahıl satın almak için Amerika'ya gelip görüşmeler yapan bir Sovyet Ticaret heyetiyle temaslar yapan Hathaway, daha önce yapılan anlaşmalar sayesinde Rusya'nın tahıl talebinin 15 milyon tonu da aşabileceğini bildirdi. Sözkonusu anlaşmaya göre, Sovyetler Birliğinin ABD'den tahıl edeceği yıllık tahıl miktarının 8 milyon tonu aşması halinde, Amerikan Tarım Bakanlığına özel izin gerekiyor.

Öte yandan ABD Tarım Bakanlığına yapılan bir başka açıklamada, ABD'nin bu yıl ürettiği mısır miktarının rekor bir seviyeye ulaşarak 173,3 milyon tona eriştiği bildirildi.

26 Ekim 1978

1- Okulumuzun 1978-1979 mali yılı ihtiyacı olan yukarıdaki cinsi, miktarı, fiatı, tutarı, geçici teminatı, ihale şekli ve saatleri gösterilen 13 kalem yiyecek maddesi, bir kalem yakacak maddeleri 2490 sayılı kanunun 31. maddesi gereğince ihaleleri yapılacak.

2- İhaleleri 20 Kasım 1978 pazartesi günü karşılığında belirtilen saatte okulumuzda toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır.

3- Bu işlere afiş şartnameler her gün mesai saatleri içerisinde okulumuzda görülebileceği.

4- Kapalı zarfla yapılacak ihaleye talip olanların geçici teminat maktuza ile 1978 vizeli ticaret odası beğelerini ve her kalem için ayrı ayrı teklif mektuplarını mühürlü zarf içerisinde ihale saatinden BİR SAAT önce makbuz karşılığında komisyona teslim etmeleri.

5- Postadaki gecikmelere idarenin sorumlu olmayacağı ilanı olunur. (Basın: 26398-1304)

BAŞKANLIK MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Miktarı Lira Krs. Tutarı Lira Krs. G.Teminatı İhale Saati

Çam Odunu 100 Ton 1950.- 195.000.- 11.000.- 20.11.1978 14.00 Kapalı

Beyaz Peynir 1000 Kg. 70.00 70.000.- 4.750.- " " " "

Zeytin Tanesi 1000 kg. 45.- 45.000.- 3.375.- " " " "

Kahvaltık margarin 700 kg. 28.- 19.600.- 1.470.- " " " "

Karışık Konserve 1000 kg. 31.- 31.000.- 2.325.- " " " "

Bezelye Konserve 700 kg. 30.- 21.000.- 1.575.- " " " "

Tahin 500 kg. 70.- 35.000.- 2.625.- " " " "

Tahin Helvası 500 kg. 45.- 22.500.- 1.688.- " " " "

Karışık Turşu 1000 kg. 25.- 25.000.- 1.875.- " " " "

Domates Salçası 500 kg. 30.- 15.000.- 1.125.- " " " "

Çekirdeksiz kuru üzüm 700 kg. 34.- 23.800.- 1.785.- " " " "

Malatya kuru kayısı 300 kg. 60.- 18.000.- 1.350.- " " " "

Ceviz içi 200 kg. 170.- 34.000.- 2.550.- " " " "

İncir (Kuru) 700 kg. 30.- 21.000.- 1.575.- " " " "

4- Okulumuzun 1978-1979 mali yılı ihtiyacı olan yukarıdaki cinsi, miktarı, fiatı, tutarı, geçici teminatı, ihale şekli ve saatleri gösterilen 13 kalem yiyecek maddesi, bir kalem yakacak maddeleri 2490 sayılı kanunun 31. maddesi gereğince ihaleleri yapılacak.

2- İhaleleri 20 Kasım 1978 pazartesi günü karşılığında belirtilen saatte okulumuzda toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır.

3- Bu işlere afiş şartnameler her gün mesai saatleri içerisinde okulumuzda görülebileceği.

4- Kapalı zarfla yapılacak ihaleye talip olanların geçici teminat maktuza ile 1978 vizeli ticaret odası beğelerini ve her kalem için ayrı ayrı teklif mektuplarını mühürlü zarf içerisinde ihale saatinden BİR SAAT önce makbuz karşılığında komisyona teslim etmeleri.

5- Postadaki gecikmelere idarenin sorumlu olmayacağı ilanı olunur. (Basın: 26398-1304)

BAŞKANLIK MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Miktarı Lira Krs. Tutarı Lira Krs. G.Teminatı İhale Saati

Çam Odunu 100 Ton 1950.- 195.000.- 11.000.- 20.11.1978 14.00 Kapalı

Beyaz Peynir 1000 Kg. 70.00 70.000.- 4.750.- " " " "

Zeytin Tanesi 1000 kg. 45.- 45.000.- 3.375.- " " " "

Kahvaltık margarin 700 kg. 28.- 19.600.- 1.470.- " " " "

Karışık Konserve 1000 kg. 31.- 31.000.- 2.325.- " " " "

Bezelye Konserve 700 kg. 30.- 21.000.- 1.575.- " " " "

ABD, Vietnam-Kamboçya sorununda tarafsız kalacak

● BBC muhabiri, Vietnam'ın Kamboçya halkının yönetime karşı ayaklandığı haberini yalancılığı

DIŞ HABERLER SERVİSİ ABD Dışişleri Bakanlığı Doğu Asya İşleri Sekreteri Richard Halburg, Vietnam ve Kamboçya arasındaki gerginliğin artması karşısında endişe duyduklarını belirtti.

Richard Halburg Bangkok'a yaptığı ziyaret sırasında verdiği demeçte, bu ülkeler arasındaki gerginliğin artmasının bölgede istikrarı bozduğunu ve ASEAN ülkeleri arasında da gerginliğe yol açtığını söyledi. Halburg, ABD'nin, bu ülkeler arasındaki çatışmalarda taraf tutmayacağını açıkladı.

BBC VIETNAM'IN İDDİALARINI YALANLADI Öte yandan, Kamboçya'da bulunan BBC muhabiri, Kamboçya halkının yönetime karşı ayaklandığı yolundaki Vietnam iddialarını yalancılığı ve Kamboçya'nın Vietnam'a saldırdığı şeklindeki suçlamaları yalancılığıyla Vietnam Kamboçya topraklarında sürdürdüğü ve Vietnam'ın bölgede sürekli olarak yığınak yaptığını açıkladı.

Çin Başbakan Yardımcısı Deng Siao-ping, Tokyo'da Başbakan Takeo Fukuda ve halk tarafından sevgi gösterisiyle karşılandı.

DENG SIAO PING-FUKUDA GÖRÜŞMELERİ SÜRÜYOR

Fukuda: Kore birleşmelidir

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Beraberinde 70 kişilik bir heyetle Tokyo'da bulunan Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Deng Siao-ping ve Dışişleri Bakanı Huang Hua, Japon yetkilileri ile temalarını sürdürüyorlar. 8 günlük resmi bir ziyaret için Japonya'ya giden Çin heyeti, "Barış ve Dostluk Anlaşması"nın belgelerini teati ettikten sonra iki ülke arasında çeşitli alanlarda işbirliği ele alan görüşmeler yapıyor.

Fukuda ile bir saat 20 dakika görüşen Deng, Çin'in ABD ile olan ilişkilerinin normalleştiğini, ABD'nin Tayvanla olan ilişkilerini de askeri ittifaktan bozması, Tayvanla diplomatik ilişkileri kesmesi ve ABD kuvvetlerinin geri çekilmesi gerektiğini belirtti.

Deng, "Çin ve Tayvan uzun vadede, anlaşılır biçimde birleşeceklerdir. Bu birleşme doğal süreç içinde olacak hiç bir askeri güç kullanmaya gerek kalmayacaktır" dedi.

Öte yandan BBC radyosu 25 Ekim'de yaptığı yayında, Fukuda'nın, Kore'nin birleşmesinden yana olduğunu haber verdi. Japon ve Çin heyetleri de Kore'nin birleşmesi yolunda atılan her adımı desteklediklerini açıkladılar.

Deng ve Fukuda, Güney ve Kuzey Kore ve Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti arasında bir savaş olasılığının bulunduğu konusunda görüş birliğine vardılar.

Bu arada Ajanslar, Çin ile Japonya'nın Ağustos ayında imzalanan ve 20 milyar dolarlık ticaret anlaşmasının süresini 8 yıldan 15 yıla uzatmak için görüşmeler yaptığını bildiriyor.

ABD'nin Enerji Danışmanı Schlesinger Çin'de

PEKİN (AFP-AA)

ABD Başkanı Carter'in enerji konusundaki danışmanı James Schlesinger 12 günlük resmi bir ziyarete bulunmak üzere Pekin'e gitti.

Schlesinger, Çin Petrol Bakanı Sung Chenming'in onuruna verdiği yemekte yaptığı konuşmada, Başkan Carter'in Çin-ABD ilişkilerinin normalleştilerinden yana olduğunu söyledi. İki ülke arasındaki enerji konusundaki işbirliğinin karşılıklı çıkarlara dayanacağını hatırlatan ABD'li danışman bu ilişkilerin uzun vadeli olduğunu belirtti.

Asca: ülkeleri, Demir-Çelik Birliği kurdular

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Güney Doğu Asya Ülkeleri Kuruluşu'na (ASEAN) üye ülkeler, demir ve çelik hammaddelerini değerlendirebilmek amacıyla, ortak bir örgüt kurdular. Konuyla ilgili haberi veren, Filipinler'den yayınlanan "The Orient News" gazetesi, bu hammaddeyi fiyatını düşürmeyi amaçlayan bir anlaşmanın gelecek yıl başında yürürlüğe gireceğini açıkladı.

Filipinler Ulusal Demir Çelik Şirketi yöneticisi Rodriguez'in gazetesinde yaptığı açıklamada, demir-çelik hammaddelerinin değerlendirilmesi amacıyla varılan anlaşmanın başarıya ulaşması halinde, aynı uygulamanın diğer hammaddelere de uygulanacağı bildirildi.

Bağımsızlığının 14. yıldönümünde bir "ATEŞ HATTI" ülkesi

Zambiya

24 Ekim Zambiya'nın bağımsızlığına kavuştuğu gündür. İngiliz İmparatorluğu, Afrika'da birçok ülkenin yanı sıra, 1899 tarihinde Zambiya'ya da sömürgeleşti. Sömürge İngilizler Zambiya'ya "Kuzey Rodezya" adını verdiler.

İngiliz sömürgecilerine karşı bu sınıdan beri yürütülen mücadele, 1923-1931 tarihleri arasında yükselerek, gelişti. Bu tarihler arasında, Afrikalılararası dayanışmanın da güçlenmesiyle, yabancı hakimiyetine ve sömürsüne karşı ayaklanma hareketleri bütün bölgeyi sarmıştı. Sömürgecilere karşı Kuzey Rodezya Afrika Milli Kongresi (KRAMK) kurulmuş, mücadeleye atılmıştı.

KRAMK, ülkedeki sendikal hareketle sıkı bağlar kuruyor, ortak, örgütlü eylemler düzenliyordu. İngiliz sömürgecilerine karşı kurulan sendikamızın 1955'te üye sayısı 28 bini buluyordu.

Ancak KRAMK içinde daha sonra görüş ayrılığı başgösterdi. Şimdiki Devlet Başkanı Kenneth Kaunda önderliğinde bir grup KRAMK'dan ayrılarak Zambiya Afrika Milli Kongresi (ZAMK) kurdu.

ZAMK in kurulması emperyalizme karşı verilen mücadeleye yeni devrimci bir ruh kazandı. ZAMK, ülkeyi ve halkı kurtuluşu götürecektir, kararlı eylemler girdi ve bu eylemleri sürdürdü. Bu durum karşısında İngiliz sömürgecileri ZAMK in faaliyetlerini engellemek için hareket geçtiler. Nitekim 11 Mart 1959'da, zamanın sömürge valisi Sir Arthur Benson, ZAMK'ı yasaklattı.

Ne var ki emperyalistlerin örgüt kapatması ve yasaklaması gelişen ve serpiyen bağımsızlık mücadelesini engellemeyezdi. Her yasağı ardından yeni örgütler kuruluyordu.

Afrika Millî Özgürlük Hareketi, Birleşik Millî Kongre, Millî Birleşik Hürriyet Partisi, Kuzey Rodezya Afrika Millî Bağımsızlık Partisi gibi

BAGIMSIZLIK RÜZGARLARI

İngilizler Zambiya'yı denetimlerindeki "Rodezya-Nyasaland Federasyonu" altına almışlardı. Ne var ki bu federasyon halkın illeri atılarak güclendirildiği bağımsızlık hareketi karşısında, 1963'te dağılmak zorunda kaldı. Zaten 1960'lı yıllarda bütün Afrika'da bağımsızlık rüzgarları esiyordu. Sömürgecilğin zincirleri bir bir kırılıyordu. Dünyanın her yanında ve Afrika'da büyük darbeler yiyen İngiliz emperyalistleri, Zambiya'da da gelişen bu olaylar karşısında seyrirci kalyorlardı. Bu "ihbarı arslan"ın, çoğu zaman yaptığı gibi, bağımsızlık hareketini silaha bastecek "meccali" bile yoktu. Tanhlerden 24 Ekim 1964'tü. Bu gün, Zambiya'nın bağımsızlığına kavuştuğu gündü.

YÖNETİM

752 bin 614 kilometre kare toprağa sahip olan Zambiya'da yaklaşık 5,5 tütün ve kahve de üretilmektedir.

milyon insan yaşar. Başkent Lusaka'dır. Millet Meclisi 125 milletvekilinden oluşur. Seçimler her 5 yılda bir yapılır. Bakanlar kurulunu devlet başkanı seçer. Ülkeyi idare eden Devlet Başkanı Kenneth Kaunda'nın partisidir. Ülkede tek parti sistemi vardır. Zambiya aynı zamanda Commonwealth'e üyedir. Zambiya ismini, ülkenin güneyindeki Zambesi Irmağından almaktadır.

Zambiya, savanlar ve ormanlarla kaplı yeşil bir Orta Afrika ülkesidir. Ülke, granitli tüneler üzerinde uzlanır. Zambiya da nehirler engelbeli arazilerden geçerek çağlayanları meydana getirir. Dünyaca ünlü Victoria çağlayanı da bu ülkededir. Kariba Boğazlarında büyük bir hidro elektrik santrali kurulmuştur.

SANAYİ

Ülkenin ekonomisine esas olarak madencilik hakimdir. Zambiya bakır üretiminde dünyada dördüncü gelmektedir. Zambiya 1976'da 763 bin ton bakır üretmiştir. Bundan elde ettiği gelir gayri safi milli hasarının yüzde 40'ına tekabül etmektedir. Ayrıca çinko, kurşun, manganez, kobalt ve vanadyum da çıkarılmaktadır.

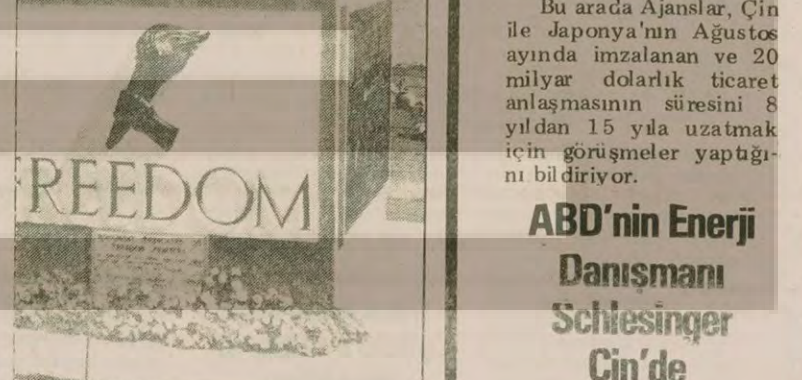
Besin sanayisi, maden dökümevleri ve bakır rafinerileri ülkenin kuzeyinde toplanır.

TARIM

Tarım alanında ise başta gelen ürün mısırdır. Toprakların yüzde 65'ü ekilebilir topraklardır. Ekilebilir toprakların yüzde 13'ünde mısır ve Hint darısı ekilir. Afrika'da mısırın verimli olduğu ülke Zambiya'dır. Bütün Afrika'da kişi başına ortalamla 979 kg/ hektar mısır elde edilirken, Zambiya'da 1846 kg/hektar mısır elde edilmektedir. Mısırın yanı sıra Aktif nüfusunda yüzde 69'u tarım

Başkent Lusaka'da Bağımsızlık heykeli, Zambiya sömürgeciliğinin zincirini böyle kırıyor.

kesiminde çalışmaktadır.

Tarımın yanı sıra ülkede hayvancılık da yapılmaktadır. Son yıllarda 1 milyon 220 bin sığır, 525 bin baş koyun ve keçi yetiştirilmiştir.

Zambiya, Rodezya'yı (Zimbabve) çevreleyen "Ateş Hattı" ülkelerindenendir.

Zambiya, Zimbabve'de ortak beyaz azınlık hakimiyetine karşı mücadeleye Zimbabve Yurtsever Cephesini desteklemektedir. Zambiya topraklarında, Zimbabveli gerillaların eğitimi için kamplar bulunmaktadır. Ayrıca ülkede Zimbabveli sivil halkın yaşadığı kamplar da yer almaktadır.

40 yıl sonra dostluk

Reha Akbaş

"Şairtıcı, akıl almaz, muhteşem... Çin Komünist Partisinin 40 yıllık militanı Deng Siao-ping'in Japon imparatoru Hiro-Hito ile buluşmasını anlatmak için sıfatlar gerçekten ziyaf kalıyor" (Le Matin-23 Ekim 1978)

İşte Batı-Japon Dostluk anlaşmasını böyle selamlıyor. Moskova'ya çığnı çeviren bu ittifak, İkinci Dünya ile Üçüncü Dünyanın hegemonyacılığa karşı birliği yönünde anlmsı güçlü bir adımdır. Anlaşmanın doğrudan doğruya, isim vererek hegemonyacılığa karşı kararlı tutumu dile getirmesi bunun en somut ifadesidir.

12 Ağustos'ta imzalandığı zaman büyük yankılar uyandıran bu belge Tokyo'da yapılan parlak bir törenle iki heyet arasında teati edildi, iki ülkenin de bu konuya ne kadar büyük önem verdiklerini bir kere daha gösteriyor.

Mao Zedung, 1959 yılında yazdığı bir makalede şöyle demiştir: "Beyaz bir kağıt üzerine en güzel kelimeler yazılabilir, en güzel resimler çizilebilir". Evet, savaş ölmek, barış korumak ve istikrarı sağlamak için harcanan çabalar, Çin-Japon Dostluk Anlaşmasında en güzel kelimelerle kendisini gösterdi.

İki ülke arasındaki eski düşmanlık devrine kalın bir çizgi çeken bu belge, ekonomik, sosyal ve kültürel alanda da Çin ve Japon halklarının daha sıkı bir işbirliği geçmesini sağlıyor.

Böylesine olumlu bir anlaşmaya Japonya'da kimler karşı çıkıyor? Rusyacılar, Arnavutçular ve faşistler.

Brejnev'in Çin-Japon Anlaşmasına karşı çıkması, onun Güney Doğu Asya'da ve Pasifik'teki saldırgan emellerinin bir itirafından başka ne olabilir? Yarası olan gocuunur.

Her "Hegemonya" sözcüğünden, kuyruğuna basılmış gibi canı yanan Kremlin'in emelleri, saldırgan emelleri karşısında güçlü bir Çin-Japon ittifakıyla karşılaşıcalaklar.

Brejnev, küçük ve orta ülkelerin birleşmesine her zaman karşı çıkmıştır. Çünkü sosyal-emperyalistlerin canice planlarını gerçekleştirmek için kullandıkları temel yöntemler bir bölücülüklerdir.

Enver Hoca'ya gelince: Bir süredir Moskova'nın dış politikasını destekleyerek Çin Halk Cumhuriyetine karşı gerçeklere dayanmayan ve umutsuz bir saldırgan girişen Arnavutluk, bu tutumuyla kime hizmet ediyor? Çin ve Japonya'nın savaşın esas kaynağına karşı aldığı tutum, hegemonyacılığa karşı birlik, Tiran yönetimini rahatsız ediyor.

Bağımsızlık uğruna mücadeleye eden Üçüncü Dünya ülkelerini aynı TASS ajansı gibi, gerici "ilerici" diye bölen Arnavutluk Emek Partisi yönetimi, son olarak çıkardığı "Çin sosyal-emperyalizmi" safsatasıyla artık yeni saflaşmadaki yerini iyice belli etti.

Arnavutluk'un tutumu, Moskova'nın tutumundan farkıdır. Sosyalizm düşmanlığı, Dünya Birleşik Cephesini parçalamak ve savaşın esas kaynağını gizlemek. Farklı olan tek şey, Tiran'ın saldıranları "sol" bir maske içinde piyasa sürelmesidir.

Ancak bütün bu saldırılar, ister sosyal-emperyalist mihraç Moskova'dan gelsin, ister revizyonist Tiran yönetiminden gelsin, Çin-Japon anlaşmasının değerini daha da önemli kıyor.

Faşistlere gelince, onlar bir kere daha, vatan haini ve komünizm düşmanı yüzlerini açtığını vurmışlardır. Dünyada, faşizmin kaynağının Sovyetler Birliğine verdiğini her geçen gün daha berrak bir şekilde ortaya çıkarttığı günümüzde, Japon faşistlerinin, gericiğin merkezli ile aynı tutumu takınması şaşırıcı değildir. Bugün komünizm düşmanlığı ile Rusya'ya teslimiyet tutumu arasında eşit işareti var.

Çin Halk Cumhuriyetinin dış politikasında yeni bir zafer olarak nitelenen bu anlaşma, öte yandan ülke içinde "Dört modernleşme" adıyla bilinen ekonomik hamleye de büyük katkıda bulunuyor. Millî Savunma, endüstri, tarım ve teknoloji alanlarında yapılan yenilik hareketleri, Batı başınında "İkinci Büyük İleri Atlım" olarak değerlendiriliyor.

Suriye Devlet Başkanı Bağdat'ta EL BEKR, ESAD'LA GÖRÜŞÜYOR

- Arafat Moskova'ya gidiyor
- İsrail barış tasarısını onayladı

BAGDAT (AJANSLAR)

Suriye Devlet Başkanı Hafız El Esod, Irak Devrim Komuta Konseyi Başkanı Hasan El Bekr ile görüşmek üzere önceki gün Bağdat'a gitti.

İki devlet başkanının yapacakları görüşmelerde, İsrail'e karşı mücadele ve uzun süreli gergin olan Suriye-Irak ilişkilerinin düzeltilmesi sorunlarını ele alacakları bildirildi.

İSRAİL BAKANLAR KURULU BARIŞ TASARISINI ONAYLADI

İsrail Bakanlar Kurulu, dün yaptığı bir toplantı sonucunda, ABD tarafından hazırlanan Mısır-İsrail barış anlaşması tasarısını çoğunluk oyuyla onayladı.

Bakanlar Kurulu toplantısından sonra bir açıklama yapan Çalışma Bakanı, 17 üyeden 15'inin tasarıyı kabul ettiğini bildirdi.

ARAFAT MOSKOVA'YA GİDİYOR

Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yaser Arafat'ın hafta sonunda Moskova'ya gideceği açıklandı.

FKO'nun resmi "Wafa" ajansı, konuyla ilgili olarak verdiği haberde Moskova'daki görüşmelerde, Camp David sonuçlarına karşı Rusya ve FKO'nun ortak hareket etmesi konusunu ele alınacağını bildirdi.

İSTANBUL TELEFON BAŞMÜDÜRLÜĞÜNDEN

SELF SERVİS TEPSİSİ SATIN ALINACAKTIR

Başmüdürlüğümüz, yemekhanelerinde kullanılmak üzere 2000 adet paslanmaz 5 gözlü self servis tepsiyi kapalı teklif alma suretiyle satın almaktadır.

Buna ait şartname Gayrettepe Yıldız Posta caddesindeki binamız 1. katında Malzeme Müdürlüğümüzden temin edilebilir.

İstekli olanların bu işe ait kapalı teklif mektuplarını en geç 9. 11. 1978 Perşembe günü saat 11.00'e kadar Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri ilanı olunur. (Basın: 26083 - 1301)

AET Türkiye Karma Parlamento Komisyonu toplantısı bugün Londra'da başlıyor

LONDRA (ÖZEL) Türkiye-Avrupa Ekonomik Topluluğu Karma Parlamento Komisyonu'nun 23. dönem toplantısı bugün İngiltere'nin başkenti Londra'da başlıyor. Türkiye ve AET yetkilileri dün Londra'da bir araya gelerek Karma Parlamento Komisyonunun toplantısı için ön hazırlıkları yapıp, Türkiye-AET Karma Parlamento Komisyonunda Türk hükümetini temsil edecek heyetin başkanı Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün de dün Ankara'dan uçakla Londra'ya geldi.

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün Türkiye-AET Karma Parlamento Komisyonunun 23. dönem toplantısından sonra resmi bir ziyarette bulunmak üzere İngiltere'den Kanada'ya geçecek. Ökçün, 31 Ekim-2 Kasım tarihleri arasında Kanada Dışişleri Bakanı Vo Jameson'un konduğu olarak Kanada'da bulunacak. Dışişleri Bakanı, Kanada Dışişleri Bakanıyla çeşitli uluslararası ve ikili konularını ve ekonomik işbirliği olanaklarını görüşecek.

Türkiye-AET Karma Parlamento Komisyonunun 23. dönem toplantısı 28 Ekim'de sona erecek.

Çiftçiler: "Kamulaştırılan topraklar ağalara kiraya veriliyor"

DIYARBAKIR (THA) Devlet Bakanı Enver Akova'nın Urla'da kamulaştırılan arazilerin topraksız köylülere veya az topraklı köylülere kiraya verildiği yönündeki haberi yanlıyan bu bölgedeki köylüler bir açıklama yaptılar. Arazilerinde köy muhtarlarının da bulunduğu bir grup köylü "Devlet Bakanını söylediği gibi kamulaştırılan köylülerin toprakları ağalara değil, eski hissedarları ile büyük toprak sahiplerine kiraya veriliyor. Bu konuda yaptığımız bütün başvurular geri çevrildi. İlgililer araştırma yaparsa bu gerçeğe ortaya çıkar." dedi.

BM Günü dolayısıyla bir demec veren Eralp: "Çağımızın asıl sorunu, yeni bir ekonomik düzenin kurulmasıdır"

NEWYORK (AA) Türkiye'nin Birleşmiş Milletlerdeki Daimi Temsilcisi Orhan Eralp, 24 Ekim BM günü dolayısıyla, BM radyosuna verdiği bir demecinde, "İnsan haklarına tam saygıyı sağlayacak yeni bir ekonomik düzenin kurulmasının çağımızın başlıca sorunu olduğunu" söyledi.

BM'nin şimdiye kadar birçok görev yerine getirdiğini belirten Eralp, şöyle dedi: "Bugün barışın korunmasının da, yumaşmanın da, silahsızlanmanın da, hatta BM kuruluşlarının ekonomik ve sosyal alanlarda çözüme çalışmaları sorunların da çözülmesi, asıl önemli bir davadır. Dünyada yeni bir ekonomik düzenin kurulması, Kısacası, fakir ulusların, zengin memleketler arasında ki uçurumu kapatılması davası, çağımızın asıl sorunu budur. Sürekli barışta da, insan haklarına saygıyı sağlayacak şey de, bu düzenin kurulmasına bağlıdır."

Elia Kazan Türkiye'ye geliyor

ANKARA (ÖZEL) Geçtiğimiz günlerde TV'de "Viva Zapata" (1952) adlı filmi gösterilen, Türkiye doğumlu Amerikan yönetmeni Elia Kazan'ın, Dışişleri Bakanlığının çağrısıyla olarak 30 Ekim Pazartesi günü ülkemize geleceği açıklandı.

Kayseri asıllı bir ailenin çocuğu olarak 1909'da İstanbul'da doğan Kazan, daha sonra ailesi ile birlikte ABD'ye göç etmişti. Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Müdürlüğünden bildirildiğine göre, Elia Kazan Türkiye'ye de 15 gün kalacak.

Orta Doğu'dan Necdet Sevinç, komandalara sesleniyor: "Aman resim çektiirmeyin"

Orta Doğu gazetelerinin başyazarı Necdet Sevinç gazetelerdeki komandoların silahlı resimlerinin yayınlanmasından sonra gazetesindeki köşesinden bütün komandalara uyarıyor. "Aman resim çektiirmeyin. Çekilmiş ne kadar resminiz varsa da yurt henemen... Eşiniz, dostunuz verdiğiniz veya ale alınmış verdiğiniz resimler de yurt... Ve şu hafife Özyayın'ın bu yitk fotoğraflar-

Orta Doğu'dan Necdet Sevinç, komandalara sesleniyor: "Aman resim çektiirmeyin"

Orta Doğu gazetelerinin başyazarı Necdet Sevinç gazetelerdeki komandoların silahlı resimlerinin yayınlanmasından sonra gazetesindeki köşesinden bütün komandalara uyarıyor. "Aman resim çektiirmeyin. Çekilmiş ne kadar resminiz varsa da yurt henemen... Eşiniz, dostunuz verdiğiniz veya ale alınmış verdiğiniz resimler de yurt... Ve şu hafife Özyayın'ın bu yitk fotoğraflar-

Orta Doğu gazetelerinin başyazarı Necdet Sevinç gazetelerdeki komandoların silahlı resimlerinin yayınlanmasından sonra gazetesindeki köşesinden bütün komandalara uyarıyor. "Aman resim çektiirmeyin. Çekilmiş ne kadar resminiz varsa da yurt henemen... Eşiniz, dostunuz verdiğiniz veya ale alınmış verdiğiniz resimler de yurt... Ve şu hafife Özyayın'ın bu yitk fotoğraflar-

Avrupa Konseyi Siyasi Komisyonu toplanıyor

MADRID (ÖZEL) Avrupa Konseyi Siyasi Komisyonu bugün İspanya'nın başkenti Madrid'de toplanıyor. Siyasi Komisyon toplantısına Türkiye'den CHP İstanbul Senatörü Besim Üstünel katılıyor. Alman bilgiye göre Siyasi Komisyon toplantılarında Ortadoğu sorunu karşısında Avrupa'nın politikası konulu bir rapor hazırlanması üzerinde çalışmaları yapılacak. Bu rapor daha sonra Avrupa Konseyi'ne sunulacak.

Siyasi Komisyon, Kuzey-Güney diyalogu konusunda da çalışmalar yapacak. Bu arada İspanya, Portekiz ve Yunanistan'ın AET'ye, ayrıca İspanya'nın NATO'ya üyelikleri konularında da ön raporlar hazırlanacak.

Avrupa Konseyi Siyasi Komisyonunun İspanya'nın başkenti Madrid'deki çalışmaları 28 Ekim'de sona erecek.

NATO Başkomutanı Haig: "Ambargonun kalkması ABD-Türkiye ilişkilerinde yeni bir sayfa açılır"

CİNCINNATI (THA) NATO Başkomutanı General Aleksander Haig, "Ambargonun kaldırılması Washington ve Ankara arasındaki ikili ilişkilerin yeni bir düzeyde geliştirilmesini sağlayacak yeni bir sayfanın başlangıcıdır" dedi.

Haig ABD'nin Cincinnati şehrinde düzenlediği öğle yemeğinde yaptığı konuşmada ambargonun uzun vadede hiç bir sorunu halletmediğini ve Türkiye'yi Batı'dan uzaklaştırdığına da belirtti.

Haig Batı Avrupa'daki ABD kuvvetlerinin sekiiz yıl önce çok düşük bir düzeydeydiken son zamanlarda son derece memnuntuk verici bir duruma geldiğini söyleyen Haig, NATO üyesi ülkelerin ittifaka yaptıkları katkıların önemi üzerinde de durdu.

ABD ASKERİ MALZEMESİ ANKARA'YA GELİYOR

Ambargonun kaldırılmasından sonra Türkiye'ye sevkine başlanan askerî yardım malzemesinin bir bölümü daha dün askeri bir uçakla Ankara'ya geldi.

Yetkililer 85 milyon dolarlık askeri yardımın yüzde 20'lik bölümünün C-41 uçakları ile hava yoluyla, kalan bölümünün ise deniz yoluyla Türkiye'ye geleceğini söylediler.

Askerî yetkililer, gelen askeri malzemeler sayesinde ambargo dolayısıyla faaliyete geçemeyen araçların çalışabileceğini de belirttiler.

Basından Seçmeler

Yaprak Zihniyoğlu

Örsan Öymen: "Atını denize sürüp, kavgaya devam edeceğini söyleyen Demirel, kimlerle dialog kurmuş..."

25 Ekim tarihli Milliyet Gazetesi'nde Örsan Öymen, "Kıratlı Sivari'nin Savaşı" başlıklı yazısında, AP Kongresi sonucunu tahsil ediyor. Demirel'in kongreden önce iktidar liderleriyle "diolog" arayan tutumunu oyları cebe indireceğini anlar anlamaz "uzlaşmaz" bir havaya sokulduğunu belirten Öymen, gene Demirel'in "bizi her gün eli kanlı katil ilan edenlerle kol kola mi gireceğin, ben size mücadele vaat ediyorum. Kavga için atı denize sürmeyi vaat ediyorum..." şeklindeki sözlerini eleştiriyor. Öymen, Aydınlık'ta yayınlanan "MHP Dosyasına atf yaparak, Demirel'e kıratı nereye süreceğini soruyor:

"M'C'nin kurulmasıyla birlikte almaya başlayan kardeş kanlarının oluşturduğu denize mi?"

"Hangi kavgaya için?"

"El kanlı katillerin başladığı kan davası için mi? Örsan Öymen yazısını şöyle sürdürüyor:

"Hatırlayacakınız, Demirel ile yaptığımız konuşmada, 'anarşinin kaynağı' ve 'teşhis konularını deslemek istemiştik' israrla, Sağdaki terörün neden görmezlikten geldiğini sormuştuk. Son aylarda birbiri ardına düşen "milliyetçi" etiketli parti örgütleriyle yan kuruluşları karşısında neden sustuğunu sormuştuk. Donup dolaşıp hep aynı yanıtı vermişti, kırık plak gibi. "Anarşinin kaynağı ile ilgili teşhis, devlete ait bir teşhistir. Bu teşhis devlet koymuştur. Anarşinin kaynağı soldadır, sağda değil."

Öymen, gazetemizde yayınladığımız AP'nin MHP hakkındaki 1970'de hazırladığı gizli dosya'daki bilgilerden alıntılar yapıyor ve yazısını şöyle bitiriyor: "Evet görüyorsunuz değil mi? Atını denize sürüp kavgaya devam edeceğini açıklayan Demirel, kimglerle dialog kurmuş..."

Birakin diyalogu, kimlerle kol kola girecek milliyetçi etiketli cephe-ler kurmuş..."

Hem de bile bile...

"Devlet" teşhisine, "devlet" belgesine" dayanan dayana..."

Kongresinde "savaş vaad eden kıratlı sivariye, yeni seferleri için başşarıl..."

Muhabirimizin aldığı bilgiye göre gazetecilikle ilgili bulunmayan, ancak üstlerinde "Federe Devlet" in vatandaşlık kartını ve basın kartlarını taşıyan bu kişiler Örek kabinesindeki bazı bakanların odalarına kapılarını bile vurmadaan girebiliyorlar. Sık sık Türkiye'ye gidip geliyorlar.

CİANNESKİ RADYOCULARINDAN HUSREV SÜLEYMAN SİMİDİ ENFORMASYON MÜDÜRÜ

Kıbrıs'da CIA'nın Girne yöresindeki casus radar-yosunda "yararlı" hizmetlerini sürdürürken ci-

Kıbrıs-MHP ilişkileri

Kıbrıs'la ilişkiyi İstanbul'dan gelen sivil polis Safiye Özner ile ÜGD Başkanı Selami Göküş kuruyor. Silifke Kaymakamı, Taşucu Jandarma Komutanı ve Silifke Jandarma Komutanı MHP'lileri koruyor. Adaya kaçmak üzere olan Savaş Çalışkan, Mahmut İyitek ve Fahrettin Kılıç Mersin'de yakalandı.

MHP'li komandolar Kıbrıs'a kaçıyor

Komandoların Kıbrıs'a kaçışını Erdemli ÜGD Başkanı ve bir sivil polis planlıyor

ADANA (ÖZEL) Devlet dairelerinden toplu olarak rapor alan MHP'li komandolar Kıbrıs'a kaçmak üzere Mersin üzerinden deniz yolunu kullanıyorlar. MHP'li komandoların geçişlerini İsmail Özner, Safiye Özner, Erdemli ÜGD Başkanı Selami Göküş organize ediyor. Kıbrıs'a kaçmak üzere olan Savaş Çalışkan, Mahmut İyitek ve Fahrettin Kılıç Mersin'de yakalandılar.

Şubesevki sevki yapıldığı halde birliğine teslim olmayarak fıtır etti.

İsmail Özner'in MHP içindeki rütbesinin yüz-başlı olduğu söyleniyor. Karısı Safiye Özner İstanbul Emniyet Müdürlüğünde görevli sivil polis.

KARI KOCANIN SİLİFKE'DEKİ FAALİYETİ

Birer tane Honda marka motora gezmeye başları karı-koca Boğsak'la Eribil kampında kalan karanlıklar bir kişiyi ilişki kuruyorlar. Altı-ardındaki motorlarla sık sık Silifke'ye gelecek kampa yiyecek götürüyorlar. Safiye 34 TA 910 plakalı motora gidip geliyor. İsmail'in de motora İstanbul plakalı.

İsmail ve Safiye Özner, motorlarıyla bütün çevreyi geziyorlar. Özellikle sahil boyunca tanyollar. Bu arada Erdemli ÜGD Başkanı Selami Göküş ile de ilişki kuruyorlar. Silifke'de bulunan uçaklara deniz yoluyla Kıbrıs'a geçmeyi organize etmek için çaba harcıyorlar.

SAFİYE ÖZNER KIBRIS'A GİDİP GELİYOR

Taşucu gümrüğünde çıkış yapan Safiye Özner dönüşte dört valizle geliyor. Deniz otobüsünden elinde küçük bir çantayla çıkıyor. Çantası gümrükte arandığında, içinde sadece iki karton Amerikan sigarası çıkıyor.

Gümrükten geçtikten sonra, emter, ukaz bir şahsın kullandığı 34 ÖE 690 plakalı Beyaz renkte Renault marka bir otomobile dört tane valiz yükleniyor. Otomobile arkasına da Safiye Özner biniyor. Silifke'ye doğru yola çıkıyorlar. Valizleri otomobile yüklenirken gör-

Kıbrıs Enformasyon Müdürlüğü MHP'lilerin üssü

Enformasyon Müdürlüğünden basın kartı alan MHP'liler, Kıbrıs'taki faaliyetlerini rahatça sürdürüyor. MHP'liler Fikret Kürsat'ın önderliğindeki Türk Örgü Derneğinin köy propaganda gezilerine katılıyor. Sahte gazetecilerin Rum kesimine de uctıkları görüldü.

LEFKOŞE (ÖZEL) Kıbrıs Türk kesimindeki "Aydınlatma Örgütü" ne bağlı olarak kurulan Enformasyon Müdürlüğü MHP'lilerin karargahı haline geldi. Bu müdürlüğün basın kartı ile donatıldığı MHP'lilerin Kıbrıs'ta rahatça faaliyetlerini sürdürdükleri görüldü. Rum kesimine de giriş çarkan bu kişiler, Türk Öcağı adlı faşist örgütün propaganda faaliyetlerine de katıldıkları bildiriliyor.

Muhabirimizin aldığı bilgiye göre gazetecilikle ilgili bulunmayan, ancak üstlerinde "Federe Devlet" in vatandaşlık kartını ve basın kartlarını taşıyan bu kişiler Örek kabinesindeki bazı bakanların odalarına kapılarını bile vurmadaan girebiliyorlar. Sık sık Türkiye'ye gidip geliyorlar.

CİANNESKİ RADYOCULARINDAN HUSREV SÜLEYMAN SİMİDİ ENFORMASYON MÜDÜRÜ

Kıbrıs'da CIA'nın Girne yöresindeki casus radar-yosunda "yararlı" hizmetlerini sürdürürken ci-

Kıbrıs'taki faaliyetlerini rahatça sürdürüyor. MHP'liler Fikret Kürsat'ın önderliğindeki Türk Örgü Derneğinin köy propaganda gezilerine katılıyor. Sahte gazetecilerin Rum kesimine de uctıkları görüldü.

LEFKOŞE (ÖZEL) Kıbrıs Türk kesimindeki "Aydınlatma Örgütü" ne bağlı olarak kurulan Enformasyon Müdürlüğü MHP'lilerin karargahı haline geldi. Bu müdürlüğün basın kartı ile donatıldığı MHP'lilerin Kıbrıs'ta rahatça faaliyetlerini sürdürdükleri görüldü. Rum kesimine de giriş çarkan bu kişiler, Türk Öcağı adlı faşist örgütün propaganda faaliyetlerine de katıldıkları bildiriliyor.

Muhabirimizin aldığı bilgiye göre gazetecilikle ilgili bulunmayan, ancak üstlerinde "Federe Devlet" in vatandaşlık kartını ve basın kartlarını taşıyan bu kişiler Örek kabinesindeki bazı bakanların odalarına kapılarını bile vurmadaan girebiliyorlar. Sık sık Türkiye'ye gidip geliyorlar.

CİANNESKİ RADYOCULARINDAN HUSREV SÜLEYMAN SİMİDİ ENFORMASYON MÜDÜRÜ

Kıbrıs'da CIA'nın Girne yöresindeki casus radar-yosunda "yararlı" hizmetlerini sürdürürken ci-

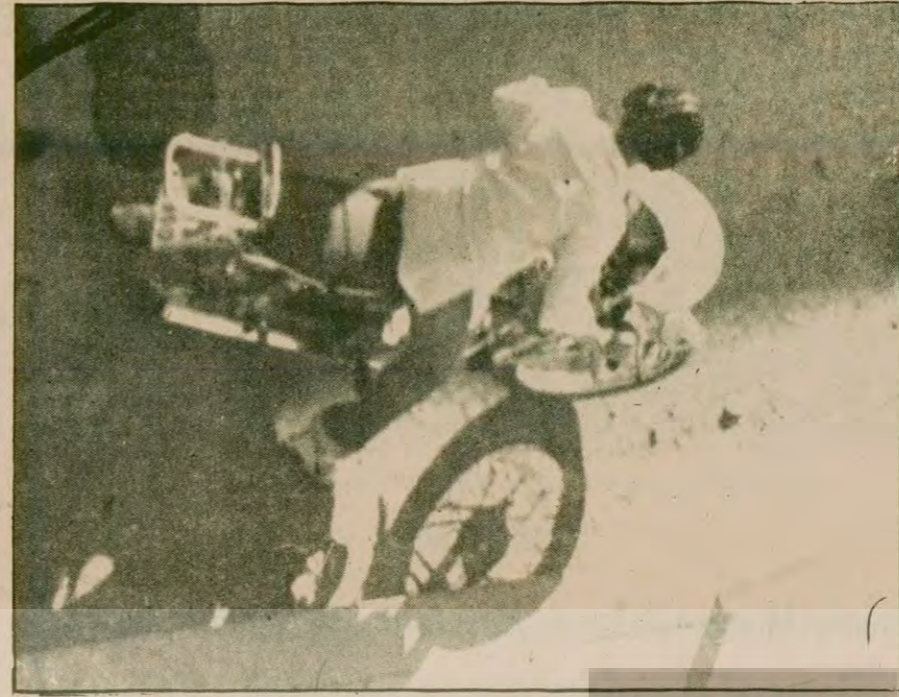
Kıbrıs'taki faaliyetlerini rahatça sürdürüyor. MHP'liler Fikret Kürsat'ın önderliğindeki Türk Örgü Derneğinin köy propaganda gezilerine katılıyor. Sahte gazetecilerin Rum kesimine de uctıkları görüldü.

LEFKOŞE (ÖZEL) Kıbrıs Türk kesimindeki "Aydınlatma Örgütü" ne bağlı olarak kurulan Enformasyon Müdürlüğü MHP'lilerin karargahı haline geldi. Bu müdürlüğün basın kartı ile donatıldığı MHP'lilerin Kıbrıs'ta rahatça faaliyetlerini sürdürdükleri görüldü. Rum kesimine de giriş çarkan bu kişiler, Türk Öcağı adlı faşist örgütün propaganda faaliyetlerine de katıldıkları bildiriliyor.

Muhabirimizin aldığı bilgiye göre gazetecilikle ilgili bulunmayan, ancak üstlerinde "Federe Devlet" in vatandaşlık kartını ve basın kartlarını taşıyan bu kişiler Örek kabinesindeki bazı bakanların odalarına kapılarını bile vurmadaan girebiliyorlar. Sık sık Türkiye'ye gidip geliyorlar.

CİANNESKİ RADYOCULARINDAN HUSREV SÜLEYMAN SİMİDİ ENFORMASYON MÜDÜRÜ

Kıbrıs'da CIA'nın Girne yöresindeki casus radar-yosunda "yararlı" hizmetlerini sürdürürken ci-

Sivil Polis Safiye Özner komandoların Kıbrıs'a kaçışını sağlamak için motosikletle Silifke sahilini taradı ve çeşitli ilişkilere kurdu.

Sivil Polis Safiye Özner komandoların Kıbrıs'a kaçışını sağlamak için motosikletle Silifke sahilini taradı ve çeşitli ilişkilere kurdu.

Lefkoşe (ÖZEL) Kıbrıs'a uçak, vapur, feribot, deniz otobüsü servisi yoktur. Ulaştırma olanakları Türkiye'de adam öldürdü, hırsızlık yaptınız, suç lehiniz Güney'e inin. Mersin, Taşucu ya da İskenderun'da bir balıkçı moturu ile pazarlığa girişin. Siz iki bin verin. O beş bin istesin. Bir gelip arayı bulur. Anlaşırız. Yolculuk 24 saat sürer. Beraberinde pasaport nüfus veya başka bir belgeye gerek yok. Karpas, Magosa, veya Girne'ye gece bir "yumusak iniş" yaparsınız. Sahilde sabahlarısınz. Yolları polis yoktur. Sakin korkmayın. Ama askeri bölgeye girmeye dikkat edin. Girmesiniz ems-lemisiniz. Lefkoşe'ye Magosa'ya veya Girne'ye otostop yapın. Silahınız, biçiminz varsa dikkat edin. Arabada, kamyonunda, takside dikkat edin. Kentlerde gözle çarpan binalarda "Türk Öcağı" demeginizi kırmızı beyaz tabelaları var. Bu demeklerin birine sığının. "Milliyetçi" olduğunuzu söyleyin. Pasaportunuzu, nüfusunuzu kaybetmişinizi "üzülerek" açıklayın.

Sizi de üç başkanı Fikret Kürsat'a veya kurmayına götürürler. Kıbrıs'ta "Gavur" karsı" savaşmak istediğinizi söyleyin. Kıbrıs pasaportu, kimlik, çalışma belgesi, ikamet izni isteyin. Uçakla, vapurla gelin. Enformasyon merkezine başvurun. KTFD Basın kartı isteyin. Başvurunuzu Fikret Kürsat, ya da İçişleri Bakanı destekler. Sarı basın kartı için bir belge doldürürsünüz. Doğru beyanlara, doğum yerinizi söylemeye gerek yok. Nasıl olsa KTFD kimlik kartında doğduğunuz yerin adı Kıbrıs'da bir köydür. Basın kartını alınız. Ledra Palas barikatına gidin. Ordan emniyeti kolunuzun salıyarak rum kesimine gidin. Gömleğinizin cebindeki sarı basın kartının yarısı dışarda görünmüyor. Rum polisine Türkçe konuşun. "Gazeteciyim" demeniz yetecektir. Hemen bir taksizi al. Rum Enformasyon Merkezine görün. Sıcak kabul görürsünüz. Randevularınız alınız. Sizi herkeste götürüyorlar. Heryeri gezdirirler. Kafama dönersiniz. Enformasyon merkezi müdürene uğrayın, teşekkür edin.

Nasil, hoşunuza gitti mi "Gazetecilik" zevkli meslek doğrusu, değil mi?

KIBRIS'A NASIL GİDİYORLAR

LEFKOŞE (ÖZEL) Kıbrıs'a uçak, vapur, feribot, deniz otobüsü servisi yoktur. Ulaştırma olanakları Türkiye'de adam öldürdü, hırsızlık yaptınız, suç lehiniz Güney'e inin. Mersin, Taşucu ya da İskenderun'da bir balıkçı moturu ile pazarlığa girişin. Siz iki bin verin. O beş bin istesin. Bir gelip arayı bulur. Anlaşırız. Yolculuk 24 saat sürer. Beraberinde pasaport nüfus veya başka bir belgeye gerek yok. Karpas, Magosa, veya Girne'ye gece bir "yumusak iniş" yaparsınız. Sahilde sabahlarısınz. Yolları polis yoktur. Sakin korkmayın. Ama askeri bölgeye girmeye dikkat edin. Girmesiniz ems-lemisiniz. Lefkoşe'ye Magosa'ya veya Girne'ye otostop yapın. Silahınız, biçiminz varsa dikkat edin. Arabada, kamyonunda, takside dikkat edin. Kentlerde gözle çarpan binalarda "Türk Öcağı" demeginizi kırmızı beyaz tabelaları var. Bu demeklerin birine sığının. "Milliyetçi" olduğunuzu söyleyin. Pasaportunuzu, nüfusunuzu kaybetmişinizi "üzülerek" açıklayın.

Sizi de üç başkanı Fikret Kürsat'a veya kurmayına götürürler. Kıbrıs'ta "Gavur" karsı" savaşmak istediğinizi söyleyin. Kıbrıs pasaportu, kimlik, çalışma belgesi, ikamet izni isteyin. Uçakla, vapurla gelin. Enformasyon merkezine başvurun. KTFD Basın kartı isteyin. Başvurunuzu Fikret Kürsat, ya da İçişleri Bakanı destekler. Sarı basın kartı için bir belge doldürürsünüz. Doğru beyanlara, doğum yerinizi söylemeye gerek yok. Nasıl olsa KTFD kimlik kartında doğduğunuz yerin adı Kıbrıs'da bir köydür. Basın kartını alınız. Ledra Palas barikatına gidin. Ordan emniyeti kolunuzun salıyarak rum kesimine gidin. Gömleğinizin cebindeki sarı basın kartının yarısı dışarda görünmüyor. Rum polisine Türkçe konuşun. "Gazeteciyim" demeniz yetecektir. Hemen bir taksizi al. Rum Enformasyon Merkezine görün. Sıcak kabul görürsünüz. Randevularınız alınız. Sizi herkeste götürüyorlar. Heryeri gezdirirler. Kafama dönersiniz. Enformasyon merkezi müdürene uğrayın, teşekkür edin.

Nasil, hoşunuza gitti mi "Gazetecilik" zevkli meslek doğrusu, değil mi?

KIBRIS'LİLER KIBRIS'A NASIL KAÇIYORLAR

Devlet dairelerinden ayrılan MHP'li komandolar Mersin üzerinden İstanbul ve Safiye Özner'in kurduğu ilişkileri kullanarak Kıbrıs'a kaçıyorlar. Pasaport alabilenler Taşucu'dan veya Mersin'den deniz otobüsüyle Kıbrıs'a kaçıyorlar. Almanyanlar sahilde bulunan özel feribotlar ve ya balıkçı motorlarıyla geceleri geçiş yapıyorlar. Zamanında kaçamayan veya irtibat kuramayan komandolar ise, Erdemli ÜGD başkanı Selami Göküş tarafından saklanıyor, her türlü ihtiyaçları karşılanıyor.

Çevreyi iyice tanıyanlar Kıbrıs'a kaçmak için em veriliyor, em yakın ve görülmeye tehlikesinin en olduğu yerin Boğsak sahilinde olduğunu belirtiyorlar.

Fatih Rüştü Zorlu'nun kızı, AP Kongresinde bildirdiği dağıtıyor. "İnan seçilirse AP'den istifia ederim." Her gün gazetesi karikatür yapıyor. Arkasına tekme yemisi bir İnan AP Kongresinden kapı dışarı edilmiş.

Ellerinde "kapı" gibi deli raporu olan katiller vardır. Nasıl olsa kime karışmaz diye diledikleri gibi cinayet işlerler.

Hitler'e öldükten sonra "deli" demislerdi.

Türkes'in cinayetlere koyduğu teşhis de aynı: "Proje teipte epileptiform." Her alanda olduğu gibi, bunda da mı Hitler'in izinden yürüyorlar dersiniz?

Lefkoşe Türk ve Rum Belediye Başkanları Yeniden Buluştu

LEFKOŞE (AA) Lefkoşe Türk ve Rum Belediye Başkanları dün sabah Lefkoşe'nin kanalizasyon projesi üzerinde çalışmaları sürdürmek üzere yeşil hat-taki Ledra Palas Oteline yeniden biraraya geldiler.

Toplantıya Birleşmiş Milletler Kalkınma programına görevlendirilen yabancı uzmanlar da katıldılar.

Birleşmiş Milletler Baş-nç Gücü'nün kontrolün-deki Ledra Palas Otelin-

Dr. Fazıl Küçük'ün "Halkın Sesi" gazetesinde yayınlanan "Gerçekleşmeler" üzerine, Türk Öcağı Derneği gazetesinin önüne siyah bir ceket bıraktı. Bu demerik Kıbrıs'ta bulunan MHP yanlısı "gazeteleri" barındırma görevini de üzerine aldı.

Başarıları çok değerli bir hizmettir." diyerek, önce Dışişleri Bakan Vedat Çelik'i, daha sonra da Başbakan Osman Örek'i ikna edip Aydınlatma Örgütünü kurdurdu. Metin Güner ise diplomatik plaka arabası ile Adana'dan dört bir köşesinde hizmetlerine başladı.

Aydınlatma Örgütü'nün ve ona bağlı Enformasyon Müdürlüğü'nün çalışmaları adadaki MHP faaliyetleri hızlandı. Gazeteciler içinde yapmaya çalıştıkları hafızlık "basın birliği"ni beyin y-kama faaliyeti olarak Berberlendirmek, Kıbrıs'lı gazeteciler tarafından boykot edildi. Gazetecilerin bu boykotu Örek kabinesini tedirgin etti. Metin Güner başansız-

leha uğramış oldu. Başarıları tek şey ise Kıbrıs'lı gazetecilerin fişlemeleri oldu. MHP'li bazı kişilere Enformasyon Müdürlüğünce basın kartı, pasaport Dairesince seyahat belgesi göçmen dairesince de KTFD kimlik kartı verilmesini de sağladılar.

Bu kartları ellerinde bulunduran MHP'lilerin Fikret Kürsat'ın başkan olduğu faşist Türk Öcağı teşkilatının köylerde yürüttüğü propaganda çalışmalarına da katıldıkları bildiriliyor. "Sahlanış Söleni" adı altında düzenlenen bir törende açış konuşması bile yaptılar. Ayrıca aynı kişiler, Metin Güner'in, Türkiye Büyük-eçliğinin, Güvenlik Kuvvetlerinin, gümrük ve polis birliğiyle Rum kesimine de girip çıkıyorlar.

GERÇEĞİN ISIĞINDA

Projete tipte epileptiform

Doğan Yurdakul

Yazının başlığını bakıp da, "Bu da nasıl?" demeyin. Bu bir hastalık adı. Bir çeşit akci hastalığı.

Ali Oğuzhan Cengiz adlı ülkücü komando birçok bombalama olayının faili olduğu ve ordu milî bomba kullandığı gerekçesiyle tutuldu. MHP'nin Her gün gazetesinden hemen bir açıklama:

"Ali Oğuzhan Cengiz'de, projete tipte epileptiform deşarjlarının varlığı tesbit edildi." Profesör Karafakioğlu'nun katil zanlılarını ortaya çıkarılması ise başka türlü bir film senaryosu.

Olayın görgü tanıklarının tariflerine göre, katil zanlıların şekali belirleniyor. Bu eşkaller üzerinden faillerin temsil resimleri çiziliyor. Hürriyet gazetesi bu resimleri, daha önce MHP Kocamustafapaşa şubesi lokalinde çekilmiş olan fotoğraflarda tabancayla poz vermış ülküçülerden bazılarına benzetiyor. Bu ülküçüler de hemen çıkıp "biz katil değiliz" diye bir basın toplantısı yapıyorlar. Gidip "sağlam" raporu alıyorlar ve polise teslim oluyorlar.

Her gün gazetesi bu olaya da yeni bir kulp takmakta gecikmiyor. "Piyeste çekilen resimler delil diye kullanılıyor" şeklinde manşet atıyor.

Her gün'e göre, MHP Kocamustafapaşa lokalinde çekilmiş Günaydin gazetesinde yayımlanan fotoğraflar, bir tiyatrosundan sahnelenmiş. Yani o ellerinde tabancalarla poz veren, herefe nişan alan ülküçülerin resimleri, meğser Kocamustafapaşa şubesinde hazırlanmak-ta olan bir temsili provasıymış!

MHP'liler, daralmakta olan çemberi yarmayıcaresini, herkesi aptal yerine koymakta bulmuşlar. İnsanın sorası geliyor: "Yahu bu partide ajandan, provokatoriden, deliden, aylaktan başka kimse yok mu?"

Cengiz Aryan adında bir ülkücü çeşitli cinayetlerin sorumlusu olarak aranyor, ne dersiniz?

Yalandır, itfirdandır. O adam komünist ajandır, CIA ajandır.

Peki Ali Oğuzhan Cengiz adında başka bir ülkücü de bomba olaylarının samii olarak tutuldukları. Buna ne buyurlar?

O çocukcağız, üzerinize afiyet, biraz projete tipte epileptiform deşarjları gösteriyor. Yani delidir.

Bir sürü MHP'li komando suç aletleriyle yakalanıyor, suçlarını itiraf ediyor, ya buna ne diyecesiniz?

İftira, onlar bizden değil, partimizle ilgili yok.

Peki ya Kocamustafapaşa lokalinde bulunan tabancalar ellerde poz poz fotoğraflar?

Efendim, o sırada Kocamustafapaşa lokalinde bir tiyatro oyununun provaları yapılıyor. Bu fotoğraflar o piyese çekilmiş-tir.

MHP'nin oynadığı tiyatroya bakın, içyüzünü anlayın. Bu yalana insanlık bile, durmadan barıştan, gönül seferberliğinden sözeden MHP'nin böylesine tabanca, kan, barut, du-man dolu bir tiyatrosu eserin sahneye koyması doğrusu çok ayıplıdır. Ne diyor MHP İstanbul Gençlik Kolları Başkanı? "Silah bizde meraktır. Benim de böyle fotoğraflar vardı. Ancak dün hepsini yırttım, artık hatırlama veda ediyoruz."

Anlıyorsunuz değil mi? Tiyatrodan kastedtikleri belli. Bütün tiyatroyu'yi bir tiyatro sahnesi olarak düşümler, aktörleri elleri tabancalı, bombalı ülküçüler olan kanlı bir oyunu sahneye koyuyorlar.

Suçların tek tek ortaya çıkması kaçınılmaz, Kontrgölge üzerindeki örtünün kaldırılması oyunun sonunu yaklaşıyor. Perde neredeyse oyuncuları üzerine kapanmaya yüz tutuyor.

Tam bu sırada bu tiyatroyu zevkle seyretmekte olan Bayar-Türin-Demirel üçlüsünden itiraz yükseliyor: "Aman perde kapanmasın, oyun devam etsin." Ve AP Kongresinden faşizm oyuncularına cankurtaran simidi atıyor. "Sine-i millete dönmek" tehdidi, Tür-rün'e Demirel'den fazla oy vemeleleri ile perdenin kapanmasına engel olunuyor.

Fatih Rüştü Zorlu'nun kızı, AP Kongresinde bildirdiği dağıtıyor. "İnan seçilirse AP'den istifia ederim." Her gün gazetesi karikatür yapıyor. Arkasına tekme yemisi bir İnan AP Kongresinden kapı dışarı edilmiş.

Ellerinde "kapı" gibi deli raporu olan katiller vardır. Nasıl olsa kime karışmaz diye diledikleri gibi cinayet işlerler.

Hitler'e öldükten sonra "deli" demislerdi.

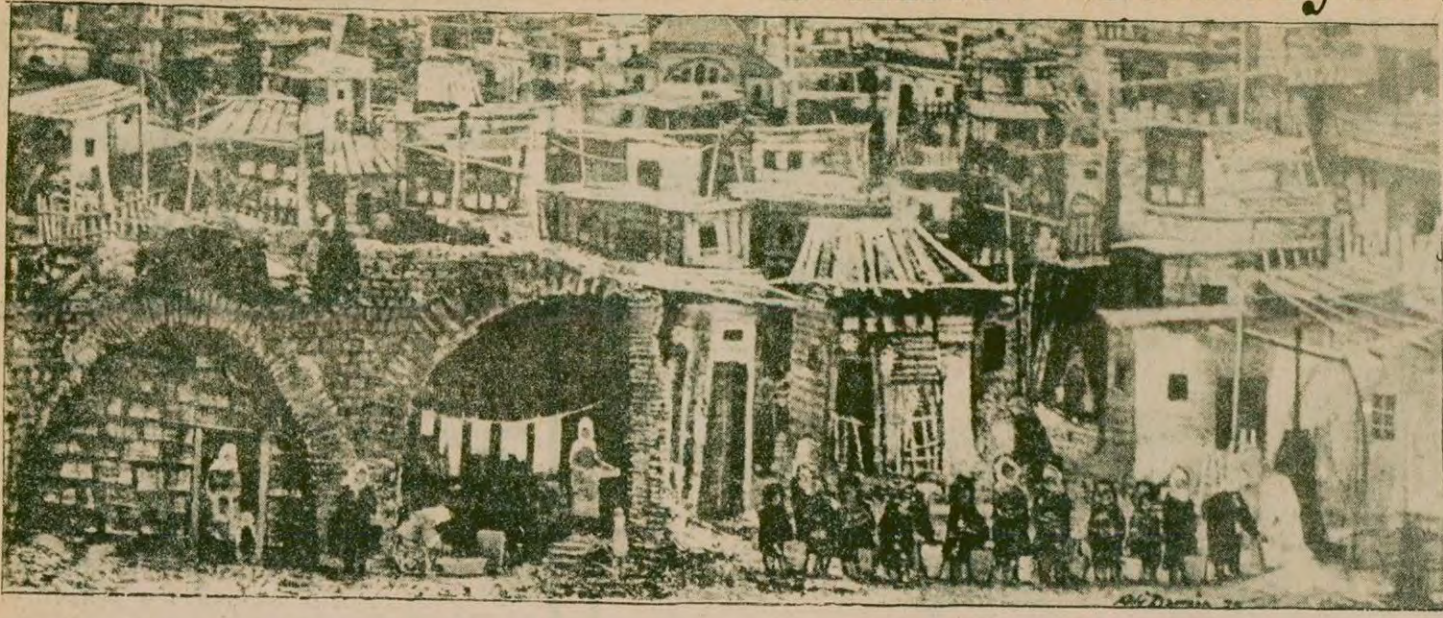
Türkes'in cinayetlere koyduğu teşhis de aynı: "Proje tipte epileptiform." Her alanda olduğu gibi, bunda da mı Hitler'in izinden yürüyorlar dersiniz?

Lefkoşe Türk ve Rum Belediye Başkanları Yeniden Buluştu

LEFKOŞE (AA) Lefkoşe Türk ve Rum Belediye Başkanları dün sabah Lefkoşe'nin kanalizasyon projesi üzerinde çalışmaları sürdürmek üzere yeşil hat-taki Ledra Palas Oteline yeniden biraraya geldiler.

Toplantıya Birleşmiş Milletler Kalkınma programına görevlendirilen yabancı uzmanlar da katıldılar.

Birleşmiş Milletler Baş-nç Gücü'nün kontrolün-deki Ledra Palas Otelin-

Ali Demir'in sergilenen resimlerinden bir örnek.

RESİM-HEYKEL

Biles Öcal

Ressam Ali Demir ve heykeltıraş Mükrem Mungan ile son sergileri üstüne görüştük

A.Demir: "Resimlerimde yöresel ile uluslararası olan arasındaki çelişkiyi vermeyi düşündüm"

M.Mungan: "Ulusal kültürü tahlil ederken sınıfsal tahlili bir kenara itemeyiz"

Beyoğlu Güzel Sanatlar Galerisi'nde 2-14 Ekim tarihlerinde üç ressam ve iki heykeltıraşın katıldığı bir topu sergi izledik. "Beşer Segisi 78" adını taşıyan sergide, Ali Demir, İbrahim Balaban ve Avni Memedoğlu'nun resimleriyle Mükrem Mungan ve Hakkı Çavuşgil'in heykelleri yer aldı. Sanatçıların Ali Demir ve Mükrem Mungan'la yaptıkları ve sanat görüşleri üzerine konuştuk.

Önce Ali Demir sanat sergileri ile halk arasındaki ilişki üzerine görüşlerini belirtti:

"Bugün yaygın olan sergileme yöntemi, halkla sanatçı arasında ilişki kurulması açısından yetersizdir. Yapıtların açık havaya ve halkın yoğun bulunduğu yerlere çıkarılması bu ilişkiyi yoğunlaştırır. Herdeki uğraşlarımızda bu doğrultuda çeşitli olanakları değerlendirme çalışacağız."

"22-30 Eylül tarihleri arasında Ankara'da açtığımız Cadde Sergisi, sanat ürününün kitleye hangi yöntemlerle daha yoğun olarak görülebileceği konusunda güzel bir örnektir."

lamda yani üretimdeki dürüstlüğü ne halk ulaşmaya çalışacak.

"Bunun için halkın yoğun olduğu yerlerde sergiler düzenlenebilir, demokratik kitle örgütlerinin salonlarından, belediyelerin sağladığı olanaklardan, festivallerden yararlanılabilir. Önemli olan bir mesaj taşıyan yapıtların halka ulaştırılmasıdır. Burada eserleri sergilenen beş arkadaş, kendi mücadelelerini vermiş ve engellere rağmen bir yere varmış kişilerdir."

"Bugün bütün galerilerin jüri var. Burada da jüri düzeni var. Sınıflı toplumda sanatçıyı böyle kurumlara aracılıyla engelemeye çalışıyorlar. Yapıtların galerilerde sergilemeye isteyenler için eleme sistemleri korkulu bir rüya. Buna karşı açık sergilerin kitleyle bütünleşme yolunda çok olumlu yönleri var. Bu uğraş içinde bütün sanatçılara da bu yolu öneriyoruz."

"Bir sanatçı yaşadığı çağa ve topluma ters düşmez. Ulusal kültürünü çok iyi incelemek zorundadır. Ulusal kültürü tahlil ederken, sınıfsal tahlili bir kenara itemeyiz. Bizim birlikteliğimizi sağlayan temel unsur bu. Ulusal kültürün bilimsel olarak yerine oturtulması. Anadolu'da bugün bir kültür birliği var. Ali Demir bunu bozkrın sarısı ile dile getirir. Balaban Anadolu'nun hüznünü karasabanla verir."

Ali Demir de bu görüşlere şunları ekledi:

"Sorun sanatın somut ve yaşanan gerçekliğin içinde yaşamaya hale gelmesi. Sanatın kitle ve sanatçıyla birlikte oluşturma. Bunun için bu yapıtlarda belli bir toplum kesimine değil, toplumdun tümüne etki yapabilecek bir yöntem ve ölçümlenmiştir."

"Demir'in resimlerinde uluslararası olan arasındaki çelişkiyi vermeyi düşündüm" dedi ve şu açıklamaları yaptı:

"İçinde bulunduğumuz yüzyılda aya varılması nedeniyle ay üzerine bir çırpak ayak izi koyarak simgesel bir yorum getirmek istedik. Bu simgesel leke altında Anadolu toprağında yoksulluk ve buradaki çelişkiyi göstermeye çalıştım. Yöresel düzeyde ve somutların insanı simge olarak Anadolu kadını seçtim. Dinsel inansın, çağın gerçekliğine ters biçimde yoğunlaştırılması, gen kalmışlığa neden olarak göstermek istedim. Hazıra konma eğilimini, eski kilise yapıtlarının camiye çevrilmesi biçiminde verme-

Mükrem Mungan'ın bir heykeli: Bireysel terör düşüneye ve kitlelerle birleşmeye inanan iki insan.

Mükrem Mungan'ın bir heykeli: Bireysel terör düşüneye ve kitlelerle birleşmeye inanan iki insan.

"Resimlerimde yöresel ile uluslararası olan arasındaki çelişkiyi vermeyi düşündüm" dedi ve şu açıklamaları yaptı:

"İçinde bulunduğumuz yüzyılda aya varılması nedeniyle ay üzerine bir çırpak ayak izi koyarak simgesel bir yorum getirmek istedik. Bu simgesel leke altında Anadolu toprağında yoksulluk ve buradaki çelişkiyi göstermeye çalıştım. Yöresel düzeyde ve somutların insanı simge olarak Anadolu kadını seçtim. Dinsel inansın, çağın gerçekliğine ters biçimde yoğunlaştırılması, gen kalmışlığa neden olarak göstermek istedim. Hazıra konma eğilimini, eski kilise yapıtlarının camiye çevrilmesi biçiminde verme-

7'den 7'ye spor... 7'den 7'ye spor...

TSYD, Türk Milli Futbol Takımının 55. kuruluş yılını kutluyor

Milli Takımın 40. yıldönümünde o gün hayatta kalanlar

İSTANBUL Türkiye Spor Yazarları Derneği ile Türk Millî Takımının kuruluşunun 55. yıldönümü nedeniyle Pazar günü İnönü Stadında oynanacak Fenerbahçe-Diyarbakırspor

maçından önce bir tören düzenlenecek. Türk Millî Takımı ilk maçın Romen Millî Takımıyla 26 Ekim 1923 günü İstanbul'da yapılmıştı. Milli Takım bu maçı Romanya ile 2-2 ber-

ber katmıştı. İlk Millî Takımda yer alan oyunculardan bugün yalnız beşi hayatta. TSYD bu beş kişiyi düzenlenecek törende altın futbol ayakkabısı ve birer şilt hediye edecek.

Hayatta kalan futbolcular şunlardır: Kaleci Nedim, Sağbek Cafer Çağatay, Sağık Alaettin Baydar, Sol iç Sahib Y.S.Şecim, Sol açık Bedri Gürsoy.

Basketbol maçları Spor ve Sergi Sarayı'na alındı

ANKARA Basketbol Federasyonu Başkanlığı Uğur Erel İstanbul'da yapılacak olan Basketbol lig maçlarının bu haftadan itibaren Spor ve Sergi Sarayında oynanacağını söyledi.

Federasyon Başkanı Erel, bugüne değin Anadolu, Sporu Sitesi Salonunda yapılan karşılaşmaları izlemeye gelen sporseverlerin maçları izleme olanıgından yoksun kalmaları nedeniyle, İstanbul Belediyesi zeminindeki girişimlerin olumlu sonuç verdiğini belirtti.

Galatasaray'ın Kırıkkalespor karşısında penaltıdan attığı gol

Galatasaray 2 Kırıkkalespor 1

İlk yarı 1-0 Galatasaray lehine kapandı. Kırıkkale ikinci devrede ilk devreye oranla daha atak bir oyun çıkardı. 70. dakikada Kırıkkalespor'da Hamit'in ceza sahası içinde attığı pası Halil aldı. Halil topu kontrol edip aklıca vurunca durum 1-1 oldu.

55. dakikada Galatasaray kazandı köner atışını Erdoğan vasıtasıyla kullandı. Fatih gelen topu uzandı ve Galatasaray'ı 2-1 öne geçiren ügüli attı. Maç bir skorda sona erdi.

1. Amatör Küme puan cetveli

A											D										
TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P	TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P						
Sarıyer	6	4	2	0	8	2	10	Mediyeçiköy	8	7	1	0	14	2	15						
İ.E.T.T.	6	4	1	1	8	4	9	Tekel	7	5	1	1	12	4	11						
Bayrampaşa	6	3	2	1	9	5	8	Sirkeci	7	5	0	2	12	6	10						
Almdar	8	2	4	2	3	3	8	Çapa	8	4	1	3	10	12	9						
Yıldıztepe	6	2	3	1	3	2	7	Özenspor	7	3	2	2	13	10	8						
Yaylaspor	8	2	3	3	5	7	7	Dağtepe	8	3	2	3	9	8	8						
Camiolu	7	2	3	2	4	6	7	Bağlarbaşı	8	2	4	2	8	7	8						
Şişli	7	1	4	2	7	7	6	Ortaköy	8	2	3	3	6	7	8						
Kartal	8	1	3	4	6	9	5	Safakule	7	1	2	4	6	11	4						
Kalespor	7	2	1	4	5	9	5	Y.S.Şecim	7	0	4	3	2	7	4						
Sükyanıye	7	1	2	4	5	9	4	Yeldeğirmeni	8	1	2	5	7	14	4						
								Kasımpaşa	7	0	2	5	2	12	2						
B											E										
TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P	TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P						
T.Tayfun	7	4	2	1	16	5	10	Karagörmük	8	6	2	0	18	3	14						
Okmeydanı	6	3	3	0	12	4	9	Anadoluhisari	7	5	2	0	14	3	12						
Yıldız	6	3	3	0	9	5	9	Maltepe Genç.	8	4	2	2	6	3	10						
Alibeyköy	8	3	3	2	8	7	9	Muradiye	8	2	4	2	9	13	8						
Altınordu	8	0	8	0	5	5	8	K.Ayasoğuz	8	3	2	3	6	11	8						
Gürzeler	7	2	2	5	5	7	7	Gedikpaşa	8	3	3	2	5	4	8						
Jakırköy	6	2	2	5	5	6	6	İskenderpaşa	8	1	5	2	5	7	8						
Rami	7	2	1	4	7	6	5	Maltepespor	7	2	2	3	7	7	6						
Darüşşafaka	5	2	1	2	6	10	5	Göhal	7	1	4	2	7	8	6						
Telşizspor	7	2	1	4	3	7	4	İstiklal	8	2	1	5	8	10	5						
Kireçburnu	7	0	2	5	3	20	2	Galata	8	2	1	5	6	12	5						
								Pendik	7	0	3	4	3	12	3						
C											F										
TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P	TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P						
Dikilitaş	8	6	2	0	12	2	11	Niğantaşı	7	4	3	0	8	2	11						
Pasabahçe	8	3	5	0	9	6	11	Emirganç	7	3	3	1	6	4	9						
Zağaz	7	4	1	2	10	4	9	Eyüp	8	3	3	2	6	4	9						
Taçyönü	7	3	3	1	11	9	9	Demirspor	8	1	6	1	12	10	8						
Gazi Os.Paşa	8	2	5	1	7	6	9	Sultanbeyli	7	3	2	2	7	5	8						
İTÜ	8	2	3	3	8	9	7	Çurçur	7	2	3	2	7	6	7						
Topkapı	7	2	3	2	7	8	7	G.Saray	6	2	2	2	6	6	6						
Yalova	7	2	2	3	10	11	6	Beykoz	7	1	4	2	4	6	6						
Gankartaran	8	1	4	3	9	10	6	Yedikule	7	1	4	2	4	6	6						
Kadıköy	8	1	4	3	6	11	6	Halic	7	1	3	3	4	8	5						
Altınordu-Ankaragücü	0-1							Tepedibi	7	0	3	4	8	5							
Adanaspor-Bursaspor	0-1																				
Şekerspor-G. Antepspor	1-1																				

SOSYAL SINIFLAR VE SPOR

ALI GÜR

B. Eğitimi Öğretmenleri Derneği G. Başkanı

Kısa/Kısa

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksek Çakır "Sovyetler Birliği ve Bulgaristan ile ilişkilerini, Moskova dönüşünde görüş bir biçimde açıklayacağını" dedi.

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksek Çakır ile birlikte Sovyetler Birliği'ne giden ekip arasında Bakanlık Müsteşarı Orhan Çaplı, Beden Terbiyesi Genel Müdürü Vekili Fikret Ünlü ve Atletizm Federasyonu Başkanı Kurtban Fişek bulunuyordu.

Gençlik ve Spor Bakanlığında boş bulunan Müşavirlik gazeteci Nihat Duru getirildi.

Nahit Duru Bakanlığın Basın ve Halkla İlişkiler Dairesine vekalet edecek ve bu arada Bakan Çakır'ın bir basın müşaviri olarak görev yapacak.

Ankara'nın profesyonel ligde yer alan takımlarına mensup yöneticiler bir araya gelecek birlik ve dayanışma toplantısı yapacaklar.

Türkiye A Millî Futbol Takımı Avrupa Uluslar Kupasındaki Galeri ile yapacağı maçta hazırlanmak üzere 23 Kasım'da Samsun'da kamp geçirecek. Milli Takım 26 Kasım Pazar günü Samsunspor'da bir hazırlık maçı yapacak.

Pazar günü Diyarbakırspor-Ekşehirosor maçından sonra şaka dışında meydana gelen olaylarla ilgili olarak 14 kişi tutuldu.

TOPLAM: 2300 M. (NV-A) PLASTİK İZOLE TEL SATIN ALINACAKTIR İ. E. T. T. İŞLETMELERİNDEN

1- Yukarıda yazılı malzemelerin mektupla fiyat ve teknik isteme usulü ile ihaleye çıkarılmış olup, şartnamesinde yazılı kanuni nisbetlere göre hesap edilerek teminat ihtiyacı eden tekil mektupları 6. 11. 1978 Pazartesi günü saat 15.00'e kadar Metrohan 4. katta bulunan "İç Ticaret Müdürlüğü Elektrik ve Gaz Kısmı Şerhine ila eden verilecektir.

2- Bu işe ait şartnameler İç Ticaret Müdürlüğü Elektrik ve Gaz Kısmı Şerhinden bedelsiz alınabilir. (Basın: 25695 - 1300)

SİNEMA

Üç bölümlü kısa film *Nezih Coş*

Mevsim başında, Sinema Yazarları Derneği, Bunuel'in "Güldüz Güzeli" filmi için gösterisi sırasında bir de kısa film sunmuştu. Bu, 1976'da "Merhaba" adlı ilk uzun filmi yapan genç yönetmen Özan Arca'nın, bu yıl Antalya Şenliği Kısa Film Yarışmasında "Üçüncülük" ödülü alan yapıtı. "Üç Bölümlü Kısa Film" idi. Film, 12 Ekimde Atatürk Kültür Merkezi Açılış Şöleni programı içinde yeniden sunuldu. Bu yazımızda topluma yüzyüzel bir gözle bakan bu filmi üzerinde duracağız.

Arca'nın filmi, adından da anlaşılacağı gibi üç bölümlü oluşuyor. Birinci bölümde yönetmen bildirdiği dağıtan bir genç komandolar tarafından dövülmesi gösteriyor. Toplumun çeşitli kesimlerinden insanların yakınlarda meydana gelen bu olay karşısındaki ilgisizliklerini vurguluyor. Bankta kitap okuyan bir genç kadın, et sarmakta olan bir kasp, gözlüklü, pardesilü iki karanlık kişi (sivil polisler), satranç oynayıp pipo için iki genç, kırdar gezinen iki sevgili, olay karşısında son derece kayıtsız bir tavır alıyor ve kavgaya bir göz attıktan sonra hemen kendi dünyalarına dönüyorlar.

İkinci bölümde bir zengin evinin başına büyük öğünü, kitaplarla dolu odasında bir tabanıyla oynarken görüyor. Öğün, kendisine yiyecek getiren evin hizmetçisine (Arca'nın tabanca patlayıcı ve oğlan bacağına yarıyor). Bölüm böylece bitiyor.

Üçüncü bölümde ise kırtık bir alanda fotoğraflar çeken genç bir adamı izliyoruz. Bir çечеğe su damlatıp, bunun resmini çeken ya da güneş ışınlarının sızıldığı ağaç dallarını görüntüleyen bir fotoğraf meraklısı bu. Derken adam çalısan bir işçiyi karşılaşıyor. Onun da çeşitli pozlarını çektikten sonra, iki karanlık adam gelip makinasını ve filmi elinden alıyor ve adamı götürüyorlar.

Film sonunda "birinci bölümün devamı" diye kısa bir bölüm daha yer alıyor. Burada da, ilk bölümde dayak yiyen genç, bildirimini toplayıp yeniden dağıtmak için ileri atıyor, yüzü ekranda büyüyor ve film sona eriyor.

Simdi Arca'nın ele aldığı sorunlar üzerinde duralım. Film birinci bölümü fasist saldırılara karşı halkın büyük bir kesimini kayıtsızlığını gösteriyor. Arca, toplumdaki bu tür kayıtsızlık olgusunu varsayıyor ve onu görülmeyen istiyor. Ama gerçek bu mu? Toplumumuzda fasizme karşı önemli bir müca-

deci potansiyeli yok mu? Halkımızda fasist yularının üzerine gidilmesi, Kızılgerilla'dan ve MHP'den hesap sorulması yönünde bir istek bulunmuyor mu? Bunların hiç birine "hayır" diyebilmek mümkün değildir. Arca ise bu açık gerçeklere sirtim dönüşü, için dış görünüşüyle, ayrıntılarla ilgileniyor. Topluma diyalektik bir gözle bakamıyor. Kültürel yazınca kayıtsız insanlar olarak görüyor.

Arca filmi bir beki de seviriyor" diye kayıtsız kalmayın, mücahede edin" diyebilmek için çekmiş. Ama film bu halıyla, bu amaca hizmet edemiyor. Yapıtı, kitleler için bir mücadele azmi taşıyor. Tersine ilgisizliği, kendi işine bakmayı, mücahede eden uzak durmayı, daha rahat, daha güzel bir şey olarak görmeye de olanak bırakıyor. Arca, giderek fasizme karşı edebileceğini söylüyor, fasizme karşı etkil mücahede eden ancak geniş halk kitlelerine dayanak yürütülebileceğini gösteriyor. Film bu yönüyle doğru bir yol göstericilik bile yapamıyor. Kitleleri küçümseyen, hor gören bir anlayış içinde bulunuyor.

Filmin ikinci ve üçüncü bölümleri de önemli şeyler söylemiyorlar. İkinci bölümde "bazı kişiler fasist saldırı sonucu yaralanırken, bazıları da işte böyle tabancayla oynarken kendilerini vuruyorlar" diye bir espri yapıyor. Hürriyet ya da Günaydın'ın magazin haberlerini hatırlatan yazılı, anlamsız bir bölüm bu.

Üçüncü bölüm ise sivil polislerin masum insanları daha baskı altına almalarını göstererek, birinci bölümün olumsuz bildirisini daha da olumsuzlaştırıyor. Arca "öyle bir toplumdayız ki, işçi resmî ceken masum fotoğrafları bile yakalamak götürüyoruz; çiçek resimleri çekince dokunulmayan bir kişiler, işçi resmî çekince yakalıyoruz" demek istiyor. Film bu bölümdeki yorumuyla fasizmi her yerde hazır, nazır ve güçlü göstermiş oluyor.

Kıscaca Özan Arca, bu filmiyle toplumsal olayların, sınıf mücadelesinin çok çok arkasından gidiyor. Toplumda gözlemlendiği birtakım olguları ardarda sıralıyor ama ortaya hiç bir devrimci yön taşımıyor, herkesin bildiği olaylarla örümlü bir fantazi çıkarıyor. Arca'nın filmi mizansen ve yönetim yönünden de, öykülerinin kuruluş yönünden de bir zamanlar Hisar kısa film şenliklerinde bolca izlenen amatör bir hava taşıyor.

30 grafik sanatçısı *Ankara'da sergi açtı*

Milli Eğitim Bakanlığı ve Alman Kültür Merkezi aracılığı ile Gazi Eğitim Enstitüsünde düzenlenen grafik kurslarına 30 sanatçı katıldı. Sanatçılar kurs sonunda grafiklerini Alman Kültür Merkezi'nde sergilediler. Serginin açılışında, kursları yöneten Kassel Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. Varner Kansch, yedi sanatçıya ödül verdi.

Prof. Kansch kendisine yönelttiğimiz sorulara şunları yanıtladı: "Hüner modern sanatçıları, bu günün önem Almanya'da bulunan sanatçıların büyük çoğunluğu yurt dışına gidiler. Hüner'e karşı mücadelede üsada devam ettiler. Ancak Almanya'da kalıp Hüner'e karşı mücadele eden sanatçılar da oldu. Fakat bunların sayısı çok azdı" dedi.

Aydınlık muhabirinin sorduğu "sınıfların veya tarafsız bir sanat olabir mi" sorusuna ise: "Sanatta estetik herseyden önce gelir. Fakat politik bir çizgi de vardır. Diğer bir ifadeyle sanatçıların her sanatçı bir sanatçıdır. Prof. Kansch grafik sanatçılarıyla birlikte

Prof. Kansch grafik sanatçılarıyla birlikte

Gobi Çölü'nün ortasında

kurulan bağdan yılda 7 500 ton üzüm elde ediliyor

● Çöl ortasında bir hidroelektrik santrali

● Susuz arazide yetiştirilen 370 dönüm kavak ağacı 90 metre kalınlığında kum ve taş yığını insan iradesi ve çalışmasıyla verimli tarla haline getirilmiş

Çöl gülü: Hong Lui-hu

"Buralarda bir çiçek açar. Tok gözlüdür, çok az suyla yetindir. Ne de olsa çöl çiçeği. Ince kurumuş gibi duran bir sapın ucunda kıpkızıl küçük bir güle benzer. Buralar ona Hong Lui Hu derler. "Hong" Han dilinde kızıl demek. Kızıl gül gibi bir anlamı var." Gobi çölünün ortasındaki bağıncılık işletmesi de adını bu çiçekten almış. "Hong Lui Hu", göz ala bildiğine bakarsanız Gobi'nin ortasında 4.000 dönümlük bağları, kavak ağaçlarıyla çölde açan bir çiçek gibi.

Bağıncılık işletmesinin sorumlusu Ciang bize bağları gezdirirken sözlerini sürdürüyor:

"Eskiden burası da Gobi idi. Şu tepeden kaynayan su buralara kadar akar gelirdi. Su kıy-

sında Hong Lui Hu'lar yetişirdi. Çevredeki 3-4 Uygur ailesinden başka hiç bir şey yoktu etrafta. Bitün bunlar da çok eski değil. Bu işe girişeli yeni 20 yıl doluyor. 1959'da geldik buraya. Suyu baktık, azdı. Daha çıkar mı diye biraz yokladık. Baktık su artıyor. Onun üzerine burada bir bağ kurmaya karar verdik."

Çölde yetişen sultanı, çavuş ve razaki üzümleri

Sözünü kesiyoruz: "Peki, niye burada, neden Gobi'nin ortasında?"

"Bizim ülkemiz geniş arazi nüfusumuz da çok. Üstelik topraklarımızın büyük bir kısmı tarıma el-

verişli değil. Bu nedenle doğaya hakim olmamız, bugüne kadar kullanılmamış arazileri tarıma açmamız gerekiyor. Biz buna, doğanın devrimci dönüşümü diyoruz. İnsanın doğa üzerinde egemenlik kurması.

"1959'da burada bağ kurmaya giriştiğimizde üç meselemiz vardı: Toprak yoktu, su azdı, şiddetli kum fırtınaları vardı. Ama buna rağmen iklim bazı meyvaların yetişmesi için elverişliydi!"

Bunları söylerken, etrafımızdaki bağları işaret ediyor, bağ kütüklerinin yanına gidiyor, yetişen çeşit çeşit üzümleri bize gösteriyor. Bu birkaç bin dönüm üzerinde Türkiye'nin dört bir farklı köşesinde yetişen üzüm türlerinden yetiştirilmiş: Ege'nin sulta-

nisi, İstanbul'un çavuş'u Ankara'nın misketi, pamuk üzümü, yapınca, razaki yanyana asmalarda yetişiyor. Az ötede kavun karpuz bostanları.

Ciang bunları gösterirken, onun ve çevresindeki diğer milliyetlerden tarım emekçilerinin gözlerinde sevinç ve doğaya karşı kazanılan zaferin yarattığı mutluluğu okuyoruz.

Bir kum fırtınası üç yıllık emeği yok ediyor

"Peki toprak yoktu, su azdı, şiddetli kum fırtınaları vardı da nasıl bu hale getirdiniz burayı?"

Ciang "Önce toprakla başladık" diyor. "Bu Gobi 90 metre derinlikte bir kum ve taş karışımıdır. İçindeki toprak oram bazı

yerlerde yüzde 30'a ulaşır ama çoğu yerde yüzde 10'dur. Toprak az olduğundan ne eksek hemen kuruyordu.

1959'da diktiğimiz bağ fideleri üç yılda ancak yarım metre büyüdü. 1961'de paltak veren bir kasırga, yetişenleri de aldı götürdü.

"Buralarda çok sert kum kasırgaları olur. Ama 31 Mayıs 1961'deki gibisini daha görmedik, bir kilo ağırlığındaki taşları uçurdu. Bitün bağlarımız kum altında kaldı, diktiğimiz ağaçlar söküldü. Üç yıldır harcadığımız bütün emekler silinip gitti."

Dağları taşıyan ihtiyarın ruhuyla

Hong Lui Hu'da çalışsan tarım işçileri moralini bozmamışlar. "Başkan Mao'nun eserlerini inceledik. Özellikle Dağları Taşıyan Budala İhtiyar'ı. Sonra Yungung'un ruhuyla yeniden sarıldık çalışmaya."

"Eski tecrübelerimizden çıkan derslerin ışığında bu defa önce 80-90 santim derinliğinde uzun hendekler kazdık. Çevredeki bir tepeli kazıp, çıkan toprağı buraya getirdik. Önceleri insan sırtında taşıdık. Sepetlerle. Ama artık yeni tarlalar için toprağı kamyonlarımızla getiriyoruz. Bu toprağı kendi ürettiğimiz gübreyle karıştırıp, hendeklere doldürdük. Sonra da fideleri diktik. Bu defa başarmıştık. Fideleler hızla büyümeye başladı. Toplam 140.000 fide diktik. İşte böyle oldu."

"Boyle oldu" derken, altında oturduğumuz asmadan çardağı işaret ediyor. Hem de ne asma seviz metre kadar genişlikte, iki metre yükseklikte, bir kilometreden fazla uzunlukta bir üzüm tüneli.

Şehirdeki işçi ve memurlar da mücadelede katılıyor

"Biz bu işe başladığımızda Hong Lui Hu deresinde saniyede 0,3 metre küküp su akıyordu. Bu da çöle karışıp kayboluyordu. Oysa su olmadan hiç bir şey yapamazdık.

"Bitün halkı seferber ettik. Turfan il merkezinde yapmak istediğimiz işi anlatıp, işçileri, memurları, gençleri bize yardım etmeye çağırdık. Binlercesi geldi.

"Hep beraber kariz kuyular kazdık. 40 kilometrelik bir su kanalı açtık. Bu yolla akan suyun miktarını saniyede bir metre kükbe çıkardık. 40.000 dönüm toprak sulayacak kadar su elde ettik."

Çöle karşı iki silah: Kavak ve yaban otları

"Kum kasırgalarını da iki yolla terbiye ettik. Birincisi, ağaç barajlarını oluşturarak. 20 yılda diktiğimiz ağaçların kapladığı alan 370 dönüm tutuyor. Neredeyse bir koru. Bunları iki-üçlü dörtlü sıralar halinde dikiyoruz. Bu rüzgarn ekili alanı etkilemesini ön-
lüyor.

Hong Lui Hu'de çöl ortasında yetiştirilen asmanın altında sohbet ediyoruz. Türkiye'den binlerce kilometre uzaktayız, ama masamızda, siyah-beyaz her çeşit üzüm: sultanı, razaki, çavuş, pamuk, yapınca vb.

"İkinci bir silahımız da yaban otları. Çölde tarlalarımıza yakın bölgelerde kumun üzerine yaban otları dikiyoruz. Bunlar neredeyse susuz yetişen bitkiler. Kuma yapıyor ve kumun rüzgar tarafından savrulmasını önüyorlar."

Turfan il devrim komitesinin sorumlularından Şen söz ediyor, "Bütün turfanda şimdiye kadar çölde 30.000 dönüm araziye böyle yaban otu diktik. Ayrıca kum tepelerini de düzeltip tarıma açıyoruz. Bu yolla tarıma açılan arazi 40.000 dönümü buluyor. Doğa koşulları yüzünden eski gerici yönetim yüzünden terk edilmiş 75.000 dönüm tarım arazisi de ishah edilip yeniden üretime kazandırıldı" diyor.

Çölde üretilen üzüm konservesi

Hong Lui Hu'da geçen yıl 3.500 ton üzüm elde edilmiş. Dönüm başına verim 1575 kilo. Bu ortalama. Bazı tarlalarda 5 tona yükseliyor.

"Ürünün böyle artması karşımıza işleme sorununu çıkardı. Bunun üzerine bir üretim işleme fabrikası kurduk. Geçen yıl elde ettiğimiz üzümden 200 ton şıra, 180.000 kutu da üzüm konservesi yapıp sattık. Kalanını 140 tonunu taze, 314 tonunu da kuru üzüm olarak pazarladık," diyor Ciang.

800 kişinin çalıştığı bağıncılık işletmesinde herkes işçi ve devletin işçi barmine göre maaş alıyorlar. Ortalama ücret iki kişilik bir ailenin kira, mutfak vb. dahil bir aylık giderini karşılamaya yetiyor.

Çöl ortasında sudan elde edilen elektrik

Ciang: "İşletmemiz büyüdükçe, ihtiyaçlarımız da arttı. Kışın burası soğuk olur. Bunun için yakında bulduğumuz bir kömür madenini işletmeye açtık. Oradan kendi ihtiyaçlarımızı karşılayacak kadar kömür elde ediy-

oğum."

"Ayrıca Hong Lui Hu deresi üzerinde şimdi bir küçük hidroelektrik santrali kurulmuş. Bir yıl önce çalışmaya başlandı."

"Parti Komitesi ve kitleler birbirimizi kenetlenleştirecek, bunları teşhir edecek, eleştirecek."

Hua önderliğindeki Merkez Komitesi Dörtlül Çete'yi ezdikten sonra, şimdi bunlara karşı mücadelede kitlelere önderlik ediyoruz.

"Dörtlül Çete'nin etkisi altında kalanlar önce devrim yapacağız, sonra üretimi geliştireceğiz diye düşündüler. Geniş tartışmalarla bu yanlış fikri yıktık, çünkü devrimi üretimin gücü yaşatacak-
tır."

Çölde mucize

Bu sırada asmaların arasından geçmeyen başaran bir küçük yağmur damlası düşüyor. "Yağmur?" diyoruz. Güliyorlar. "Şimdi Turfan'ın yağmurunu göreceksiniz. Beş damla ya düşer ya düşmez, kesilir gider" karşılığını veriyorlar.

Ama yağmurun hiç öyle niyeti yok. Artıkça artıyor. Asma parçalarının üstünden tozu toprağı alıyor. Yeşil çimlenen toprak ortaya çıkıyor.

Çin ortasında gök kararmış, şimşekler çakıyor. Ağustos ortasında Gobi'ye şaganak halinde yağmur yağıyor. Hanlı ve Uygur dostlarımız kakkahalarla güliyorlar.

"Şansınıza, Gobi sizin için özel bir şey yapıyor. Mucize yaratıyor. Bir yıldır bile bu kadar yağmur yağmaz bu çölde" diyorlar.

"Doğa sizin gayretlerinizin karşısında utandı" karşılığını veriyoruz. "Bugüne kadar tembel tembel oturmaktan mahcup. Sizin yardımınıza koşuyor. Aslında mucizeyi yaratan sizsiniz. Kararlılığınız çalışkanlığımızla, çöl ortasında bir bağ kurup yaşıyoruz. İşte gerçek mucize bu."

Susuz bucağı Gobi'nin ortasında gözetilmesine uzanıp giden bu çölde, bitki olarak sadece yerdeki gibi yaban otları var. Ama Hong Lui Hu'daki gibi kararlı insanlar bu kuru, kızgın çölü tarım arazisi haline getirebiliyorlar.

şilamaya yetiyor.

"Ayrıca Hong Lui Hu deresi üzerinde şimdi bir küçük hidroelektrik santrali kurulmuş. Bir yıl önce çalışmaya başlandı."

"Parti Komitesi ve kitleler birbirimizi kenetlenleştirecek, bunları teşhir edecek, eleştirecek."

Hua önderliğindeki Merkez Komitesi Dörtlül Çete'yi ezdikten sonra, şimdi bunlara karşı mücadelede kitlelere önderlik ediyoruz.

"Dörtlül Çete'nin etkisi altında kalanlar önce devrim yapacağız, sonra üretimi geliştireceğiz diye düşündüler. Geniş tartışmalarla bu yanlış fikri yıktık, çünkü devrimi üretimin gücü yaşatacak-
tır."

Çölde mucize

Bu sırada asmaların arasından geçmeyen başaran bir küçük yağmur damlası düşüyor. "Yağmur?" diyoruz. Güliyorlar. "Şimdi Turfan'ın yağmurunu göreceksiniz. Beş damla ya düşer ya düşmez, kesilir gider" karşılığını veriyorlar.

Ama yağmurun hiç öyle niyeti yok. Artıkça artıyor. Asma parçalarının üstünden tozu toprağı alıyor. Yeşil çimlenen toprak ortaya çıkıyor.

Çin ortasında gök kararmış, şimşekler çakıyor. Ağustos ortasında Gobi'ye şaganak halinde yağmur yağıyor. Hanlı ve Uygur dostlarımız kakkahalarla güliyorlar.

"Şansınıza, Gobi sizin için özel bir şey yapıyor. Mucize yaratıyor. Bir yıldır bile bu kadar yağmur yağmaz bu çölde" diyorlar.

"Doğa sizin gayretlerinizin karşısında utandı" karşılığını veriyoruz. "Bugüne kadar tembel tembel oturmaktan mahcup. Sizin yardımınıza koşuyor. Aslında mucizeyi yaratan sizsiniz. Kararlılığınız çalışkanlığımızla, çöl ortasında bir bağ kurup yaşıyoruz. İşte gerçek mucize bu."

Yarın:

24 yaşında fabrika müdürü Arzgül

Abdürrezzak Aziz, 29 yaşında Turfan il Üzüm Vadisi Halk Komünarlığı traktör sürücüsü olarak çalışıyor.

Abdürrezzak İsa Alpetkin'in topluluğuna, hayvancılıkta çalışmakla geçirmiş. Çocuklarını yetiştirebilmek için kahir ve zulüm altında çalışıp durmuş, ekilebilecek bir parça toprağa hasret.

Abdürrezzak, babasının toprak hasretini anlatırken güliyor. "Ben 88 yaşında. Aslında evimde oturması lazım. Ama hiç bir kuvvet onu evde tutamaz. Sabahın

erken saatlerinde tarlalara gider, bağlara bakar; bir şey yapamayacak gibi hissetse bile oturur toprağa, tarlaları kıyımekte olan üzümleri seyreder," diyor.

Aziz'in diğer çocukları da yetişmişler, yeni toplumda yeni sorumluluk üstlenmişler. Büyük oğlu Abdülgül, komindeki üretim tugaylarından birim Parti Komitesi Sekreteri. Abdülgül evli, dört çocuklu. Aziz'in hepsi de evli üç kız var. İki kızı komünde bağıncılık yapıyor. Bir kızı ise 16, ilk ve orta okula, bir de lisesi bulunan komündeki bir ilkokulda öğretmenlik yapıyor.

Aziz en küçük çocuğu olan Abdürrezzak'la birlikte oturuyor. Abdürrezzak da evli, üç de çocuğu var.

Üzüm Vadisinin yamaçlarında derli toplu, temiz bir evleri var, üç odalı. Evin önündeki geniş çardafın üstünü kaplayan asma, ailenin malı. Asmanın üzümlerini pazara götürüp satıp, kendilerine bir yan gelir sağlıyorlar.

Kum fırtınada savrulup, tarlalara, ekinlere zarar vermemesi için dikilen yaban otları, arkada ise kavaklardan oluşan ağaç barajı.

ÇULI-PO

Çin Toprak Devriminin Romanı

54

KASIRGA

Büyük Turnabalığı

"Yolculuk nereye böyle, başkan Cao?" Köylü birliğinin üyesi olan balıkçı Çu'yu tanıyan Cao Yi-lin atından aşağı atlayarak telaşa sordu:

"Hey Çu, Han Lao-liu'yu gördün mü?" Çu gördüğünü söyledi, fakat eliyle anlamlı bir işaret yaptı.

"Hele buraya gel, başkan Cao, gel de bugün yakaladığım şu kocaman turna balığına bir bak." Cao, Van Cien'den atını tutmasını rica ederek balıkçının yanına yaklaştı. Adam kulağına fısıldadı:

"Oradaki kulübeyi arayın. Samanların altında saklanıyor."

Başkan çabucak iskeleden fırlayarak elinde silahıyla ırmak yakınlarındaki küçük bir balıkçı kulübesine doğru koştu. Kapıdan içeri bir hisim gibi dalarak silahının namlusuyla yerdeki saman yığını karıştırmaya başladı. Açık sarı, ıslak samanların arasında şakrakları çıplak, kocaman bir kafa belirdi, samanların derinliklerine iyice gömülmüştü. Cao Yi-lin neredeyse ellerinden kurtulacak olan fakirlerin bu can düşmanı görünce kanı beyne sızdı. Küfrederek tüfeğinin dipçigini adamın omuzlarının arasına yaptırdı. "Tüyme istiyordun ha, deyyus! Cehennemin dibine göndereceğim seni!"

Şimdi yüzbaşı Siyao ve Van da kulübeye girmişlerdi. Kulübenin bir köşesinde buldukları bir iple ağayı bağladılar. Onu yanlamasına Van'in biniş olduğu açık gri kışrağın üzerine yatırdılar ve ağır ağır kövin volunu tuttular.

"Ben de eve dönüyorum" dedi Çu. Ağını

(Devamı var.)

Dörtlül Çetenin saldırısı

Vang Hung-ven, Cang Cung-Ciao, Ciang Cing ve Yao ven-yuan'dan oluşan dörtlü çete, iktidarı ele geçirmek için verdikleri mücadelede, başanlı çalışmaya yanan her işletmeye saldırırken, Hong Lui Hu da bu çalışmaları nasibini almış

"Buradaki mücadele çok sert oldu" diyor Parti Komitesi sekreteri olan Uygul yoldaş. "Bunlar her kademedeki parti örgütlerinde tasfiyeye giriştiler. Bu amaçla buraya adam gönderdiler. Parti komitemizi bir kenara itip sözde devrimci çalışmaya giriştiler. İşçiler, parti komitesinin yerini almaları şogamını atıldı. Parti komitesi yerine işçilerden bir idari komite kurdular. Eski parti komitesini tasfiye etmeye kalktılar.

"Üretimin gelişmesini engellediler. Dizenli çalışmaları yalnız üretime sarılıyor diye suçladılar. Buna rağmen rekortveni teşirtiler.

"Parti Komitesi ve kitleler birbirimizi kenetlenleştirecek, bunları teşhir edecek, eleştirecek."

Hua önderliğindeki Merkez Komitesi Dörtlül Çete'yi ezdikten sonra, şimdi bunlara karşı mücadelede kitlelere önderlik ediyoruz.

"Dörtlül Çete'nin etkisi altında kalanlar önce devrim yapacağız, sonra üretimi geliştireceğiz diye düşündüler. Geniş tartışmalarla bu yanlış fikri yıktık, çünkü devrimi üretimin gücü yaşatacak-
tır."

Çölde mucize

Bu sırada asmaların arasından geçmeyen başaran bir küçük yağmur damlası düşüyor. "Yağmur?" diyoruz. Güliyorlar. "Şimdi Turfan'ın yağmurunu göreceksiniz. Beş damla ya düşer ya düşmez, kesilir gider" karşılığını veriyorlar.

Ama yağmurun hiç öyle niyeti yok. Artıkça artıyor. Asma parçalarının üstünden tozu toprağı alıyor. Yeşil çimlenen toprak ortaya çıkıyor.

Çin ortasında gök kararmış, şimşekler çakıyor. Ağustos ortasında Gobi'ye şaganak halinde yağmur yağıyor. Hanlı ve Uygur dostlarımız kakkahalarla güliyorlar.

"Şansınıza, Gobi sizin için özel bir şey yapıyor. Mucize yaratıyor. Bir yıldır bile bu kadar yağmur yağmaz bu çölde" diyorlar.

"Doğa sizin gayretlerinizin karşısında utandı" karşılığını veriyoruz. "Bugüne kadar tembel tembel oturmaktan mahcup. Sizin yardımınıza koşuyor. Aslında mucizeyi yaratan sizsiniz. Kararlılığınız çalışkanlığımızla, çöl ortasında bir bağ kurup yaşıyoruz. İşte gerçek mucize bu."

Yarın:

24 yaşında fabrika müdürü Arzgül

Abdürrezzak Aziz, 29 yaşında Turfan il Üzüm Vadisi Halk Komünarlığı traktör sürücüsü olarak çalışıyor.

Abdürrezzak İsa Alpetkin'in topluluğuna, hayvancılıkta çalışmakla geçirmiş. Çocuklarını yetiştirebilmek için kahir ve zulüm altında çalışıp durmuş, ekilebilecek bir parça toprağa hasret.

Abdürrezzak, babasının toprak hasretini anlatırken güliyor. "Ben 88 yaşında. Aslında evimde oturması lazım. Ama hiç bir kuvvet onu evde tutamaz. Sabahın

erken saatlerinde tarlalara gider, bağlara bakar; bir şey yapamayacak gibi hissetse bile oturur toprağa, tarlaları kıyımekte olan üzümleri seyreder," diyor.

Aziz'in diğer çocukları da yetişmişler, yeni toplumda yeni sorumluluk üstlenmişler. Büyük oğlu Abdülgül, komindeki üretim tugaylarından birim Parti Komitesi Sekreteri. Abdülgül evli, dört çocuklu. Aziz'in hepsi de evli üç kız var. İki kızı komünde bağıncılık yapıyor. Bir kızı ise 16, ilk ve orta okula, bir de lisesi bulunan komündeki bir ilkokulda öğretmenlik yapıyor.

Aziz en küçük çocuğu olan Abdürrezzak'la birlikte oturuyor. Abdürrezzak da evli, üç de çocuğu var.

Üzüm Vadisinin yamaçlarında derli toplu, temiz bir evleri var, üç odalı. Evin önündeki geniş çardafın üstünü kaplayan asma, ailenin malı. Asmanın üzümlerini pazara götürüp satıp, kendilerine bir yan gelir sağlıyorlar.